Ազգ

Azg
armenian daily

Օգոստոս 27
Ուրբաթ
1993

ՈՍՄԿԱՎԱՐ
ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Գ տարի, թիւ 164 (415)
գինը՝ 10 ռ.
դասիչ 69149
Երեւան 375010
Հանրապետության 47
հեռ. 581841, ֆաքս 562941
տելեքս 243266 CPIRI SU

Պաստառ

Բաքուն կվերադարձնի՞ հայ գերիներին

Ինչպես Թուրան գործակալության թղթակցին հայտնեցին Ադրբեջանի ռազմագերիների եւ պատանդների հետական վարչությունում (ԱՌՊՊՎ), որոշում է ընդունվել Միջազգային Կարմիր խաչի ներկայացուցիչներին հանձնել հայ ռազմագերիներին, որոնք պահվում էին Ադրբեջանի տարածքում: Ներկայումս Ադրբեջանում, Բաքվից 60 կմ հեռու գտնվող Գոբուստան ավանում հատուկ ճամբարներում պահվում են 20 հայ ռազմագերիներ: ԱՌՊՊՎ-ի հայտարարության մեջ նշվում է, թե Ադրբեջանը հույս ունի, որ նման նախաձեռնությամբ հանդես կգա նաեւ հայկական կողմը, որի մոտ, ըստ տարբեր տեղեկությունների, պահվում է 2000-ից ավելի ադրբեջանցի ռազմագերի:

Մյուս կողմից, ԻՌՆԱ գործակալությունը հայտնում է, թե ադրբեջանցիների մի խումբ անցել է Արաքս գետը եւ Իրանի կառավարությունից ապաստան խնդրել: Ռոյթըրը, հենվելով Իրանի պաշտոնական անձանց վրա, իր հերթին նշում է, որ եթե հայերը շարունակեն հարձակումը, Իրանի տարածք կարող են անցնել 150 հազար ադրբեջանցի փախստականներ:

Սնարք, ՆՏ

Զանգահարություն

Ստեփանակերտում կճշտվի երկկողմ հանդիպման ժամկետը եւ վայրը

Ինչպես տեղեկացրել էինք, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության եւ Ադրբեջանի իշխանությունների միջեւ շարունակվում են ինտենսիվ երկկողմ շփումները: Այդ բանակցությունների ժամանակ քննարկվում են նախատեսվող բարձր մակարդակի հանդիպման ժամկետի ու տեղի հետ կապված հարցերը: Պաշտոնական Ստեփանակերտի կարծիքով, առայժմ որեւէ հաջողություն չի նկատվում ադրբեջանական կողմի անզիջողականության պատճառով: Նույն մտահոգությունն է հայտնում նաեւ Ադրբեջանի ԳԽ նախագահ եւ նախագահի պաշտոնակատար Հեյդար Ալիեւը, որը հայտարարել է, թե չնայած իրենց ջանքերին շփումներ հաստատել Երեւանի եւ Ստեփանակերտի հետ, առայժմ առաջխաղացում պայդ ուղղությամբ չի նկատվում: Բաքվում գտնվող Ռուսաստանի նախագահի հատուկ հանձնարարությունների գծով դեսպան Վլադիմիր Կազիմիրովին նա հայտնել է, թե ադրբեջանական կողմը ոչ մի ցանկություն եւ տրամադրվածություն չունի շարունակելու մարտական գործողությունները Հայաստանի հետ հակամարտության գոտում: Ալիեւը նաեւ նշել է, որ վերջին շրջանում ադրբեջանական բանակն ընդհանրապես հարձակողական գործողություններ չի ձեռնարկել: «Ադրբեջանի բանակը փախչում է, ես դա ձեզ ուղիղ եմ ասում: Դա փաստ է» ասել է Ալիեւը Կազիմիրովին:

Մեր ունեցած տեղեկատվությունների համաձայն, երեկ երեկոյան կամ այսօր Վլադիմիր Կազիմիրովը Բաքվից կժամանի Ստեփանակերտ, ուր բանակցություններ կվարի ԼՂՀ իշխանությունների, մասնավորապես ԼՂՀ ՊՊԿ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հետ, վերջնականապես պարզելու երկկողմ բարձր մակարդակի հանդիպման ժամկետն ու վայրը:

Ըստ Նոեւոյինի, այն կլինի կամ Գուլիեւ-Ղուկասյան կամ Ալիեւ-Քոչարյան մակարդակով:

«Ազգ»

Ղարաբաղ

ՀԱԴՐՈՒԹԻ ՇՐՋԱՆԸ ԱՄԲՈՂՋՈՒԹՅԱՄԲ ՎԵՐԱՀՍԿՈՒՄ ԵՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՈՒԺԵՐԸ

Ադրբեջանցիները պնդում են հայկական նոր հարձակումների մասին

Օգոստոսի լույս 26-ի գիշերը ադրբեջանական զորքերն անսպասելիորեն հանձնել են Կուբաթլուի շրջանի Բաշարաթ գյուղի մերձակայքում գտնվող մի կարեւորագույն բարձունք, թողնելով այնտեղ մեկ տանկ, 2 հետեւակի մարտական մեքենա եւ 2 հրետանային կայանք: ԼՂՀ պաշտպանության նախարարության տվյալներով, ռազմաճակատի այս հատվածի պահակակետերը պաշտպանում էին տեղացի ֆիդերը: Վերջերս նույն Կուբաթլուի շրջանում ԼՂՀ ռազմական հետախուզության մարտիկների կողմից արձանագրվել են ադրբեջանական բանակի ստորաբաժանումների եւ տեղացի ֆուդ աշխարհազորայինների միջեւ բախումների փաստեր:

Չնայած ռազմաճակատի առանձին հատվածներում, հատկապես Հադրութի շրջանի հարավային մասում, շարունակվում են դիրքային մարտերը, սակայն օգոստոսի 26-ին ԼՂՀ ռազմաճակատներում նկատվել է լարվածության որոշակի թուլացում: Միաժամանակ ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբի մի բարձրաստիճան սպայի վկայությամբ, ադրբեջանական բանակի որոշ ստորաբաժանումներ հետ են քաշվում Կուբաթլուի եւ Հադրութի շրջանների սահմանային գոտուց: Այդ մասին Ստեփանակերտից հաղորդում է մեր թղթակից ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆԸ:

Ադրբեջանի զինված ուժերում կարգապահության բացակայությունը եւ զանգվածային դասալքությունը Ստեփանակերտի ռազմական դիտորդները բացատրում են այդ հանրապետությունում ռազմական տարբեր խմբավորումների միջեւ ներքաղաքական պայքարի սրմամբ: Կուբաթլուի շրջանում նկատվում են նաեւ հակառակորդի կենդանի ուժերի եւ զինտեխնիկայի զգալի կուտակումներ:

Միաժամանակ, նույն աղբյուրի համաձայն, օգոստոսի 25-ի երեկոյան ԼՂՀ պաշտպանության բանակի ստորաբաժանումներին հաջողվել է ոչնչացնել Հադրութի հարավային հատվածում գտնվող թշնամու մի խոշոր խմբավորում: Մանրամասները ճշտվում են: Նույն աղբյուրի օգոստոսի 26-ի առավոտյան ադրբեջանական զինված կազմավորումները վերսկսել են ռազմական գործողությունները: Ղարաբաղի պաշտպանության բանակի ղեկավարությանը նաեւ խորը մտահոգություն է պատճառում, որ ճակատի հարավային մասում նկատվում է ադրբեջանական բանակի լրացուցիչ ուժերի հոսք:

Այնուամենայնիվ, ներկա պայմաններում Հադրութի շրջանի հարավային եւ հարավ-արեւմտյան մասերը, որ երկու տարի շարունակ գտնվում էին ադրբեջանցիների հսկողության տակ, այժմ լիովին վերահսկվում են հայկական ուժերի կողմից: Ռազմաճակատի մյուս հատվածներում էական փոփոխություններ չեն գրանցվել:

Մյուս կողմից, ինչպես հաղորդում է Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարության մամուլի ծառայությունը, չորեքշաբթի առավոտյան երկարատեւ հրետակոծությունից հետո Հայաստանի զինված ուժերն իրը Կապանի շրջանից հրթիռահրետակոծության են ենթարկել հայ-ադրբեջանական սահմանի Զանգելանի հատվածի 20 կիլոմետրանոց տարածքը: Այնուհետեւ ԻԹ-ը նշում է, թե հայկական ուժերը գրավել են նաեւ դեռ անցյալ տարվա դեկտեմբերին Հայաստանի կողմից Զանգելանում գրավված 8 գյուղերից: Վերջին տվյալների համաձայն, նույն աղբյուրը նշում է, թե հայկական զորքը, օգտագործելով հետեւակի զրահատեխնիկան եւ ռազմական ուղղաթիռները, խորացել է եւս 5 կմ Ադրբեջանի տարածքում:

Մարտեր են ընթացել սահմանամերձ Շեյխլի, Քելլաղըշլաղ գյուղերում եւ Շոմլուդաղ բարձունքում: Հայաստանի պաշտոնական աղբյուրները վերը նշված փաստերը չեն հաստատել: Միեւնույն ժամանակ, ՀՀ պաշտպանության նախարարությունից հայտնեցին, թե օգոստոսի 15-ի երեկոյան Ադրբեջանի Գետաբեկի շրջանից «Գրադ» կայանքներից եւ տանկերից հրետակոծվել է Կրասնոսելսկի շրջկենտրոնը եւ Վարդենիսի շրջանի Դարա գյուղը: Տուժածներ չկան:

«Ազգ»

Ադրբեջանական բանակը ձգտում է դեպի Նախիջեւա՞ն

Արդեն երկու օր է, ինչ ընդհարումներ են տեղի ունենում Զանգեզուրի սահմաններում, որը Նախիջեւանի Հանրապետությունը բաժանում է Ադրբեջանից: Հայաստանի ռազմական գերատեսչությունը հաղորդում է, որ մարտական գործողություններին մասնակցում են ադրբեջանական մի քանի ինքնաթիռ, ինչպես նաեւ տանկեր, զրահամեքենաներ, «Գրադ» կայանքներ եւ այլ տեխնիկա: Միաժամանակ լուրեր են տարածվում Ադրբեջանի Հայաստանին սահմանակից շրջաններում մարդկային ուժի խոշոր կուտակումների մասին: Մասնագետների կարծիքով, այդ գործողությունները կարող են կապված լինել Թուրքիայի այն փորձերի հետ, որոնց նպատակն է Ադրբեջանի ղեկավարությանը համոզել ղարաբաղցիների ուժերի հարձակմանն ի պատասխան մտնել Հայաստանի տարածքով Ադրբեջանն ու Նախիջեւանի Հանրապետությունը միացնող միջանցք բացելու գործողություն:

Սնարք

Լեհաստ

Աճում է նեոֆաշիստների թիվը

Գերմանիայում 1992 թ. ծայրահեղ նեոֆաշիստական կազմակերպությունների անդամների թիվը հասել է 42 հազարի: Այս տվյալներն են բերվում սահմանադրության պահպանման դաշնակցային գերատեսչության Բոննում ներկայացված ամենամյա հաշվետվության մեջ: Զեկուցագրում նշվում է, որ անցյալ տարի գերմանացի նեոնացիստները 2500-ից ավելի հանցագործություն են կատարել, նախեւառաջ օտարերկրացիների դեմ: 17 մարդ է զոհվել «Նոր դարլնագույնների» հանցավոր արարքների հետեւանքով: Հանցագործությունների թիվը 74 տոկոսով ավելի է 1991 թ. համեմատությամբ: Նեոֆաշիստներն առանձնահատուկ ակտիվություն են դրսեւորում ներկայումս Գերմանիայի նոր երկրամասերում, առաջին հերթին Բրանդենբուրգում եւ Մեկլենբուրգում-Առաջավոր Պոմերանիայում: Սահմանադրության պահպանման դաշնակցային գերատեսչության մասնագետները նշում են նեոնացիստների հեշտորեն ուժեղացող կազմակերպվածությունը եւ բռնության սաստկացումը:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Մոսկվան անցակետ ԱՄՆ փախչելու համար

«Նյու Յորք թայմզը» երեկ զետեղել է հոդված, որտեղ վկայակոչելով ԱՄՆ ներգաղթի ծառայության ներկայացուցիչ Ջանեթ Չուին, ոդնդվում է, թե Մոսկվան գլխավոր տարանցիկ կետերից մեկն է դարձել չինացի անլեգալ տարագիրներին ԱՄՆ հասցնելու ճանապարհին: «Մենք տեղեկություններ ունենք, հոդվածում բերվում են Չուի խոսքերը, որ Մոսկվան դարձել է չին տարագիրների հավաքման կարեւոր վայր»: Ինչպես պարզաբանեց Չուն, Մոսկվան միջազգային այդ ցանցում կարեւոր տեղ է զբաղեցրել այն պատճառով, որ մասնագետները համոզված են, որ Ռուսաստանն այժմ գտնվում է անընդմեջ փոփոխության վիճակում, որ այնտեղ գործում է ներգաղթը վերահսկող միանգամայն մի համի օրենք: Բացի դրանից, Ռուսաստանը կարեւոր կենտրոն է Եվրոպա անցնելու համար: Չուն չհաստատված տեղեկություններ ունի այն մասին, որ չինաստանցի առնվազն 50 հազար տարագիրներ ներկայումս Մոսկվայում են գտնվում, սպասելով ԱՄՆ կատարելիք թռիչքին, ասվում է հոդվածում:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Իրավակարգի ուժերն իսլամական զոհայիններին դեմ

Ալժիրում չեն դադարում իրավակարգի ուժերի եւ իսլամական զոհայինների զինված խմբերի ընդհարումները: Ինչպես հաղորդում է Ռոյթըր գործակալությունը, չորեքշաբթի Ալժիրի մայրաքաղաքի արվարձաններից մեկում ծայրահեղականները գնդակահարել են մի ոստիկանի եւ նրա հորը: Գործակալությունն այդ սպանությունը կապում է մեկ օր առաջ իրավակարգի ուժերի անցկացրած գործողության հետ, որի ընթացքում զոհվել էին 6 իսլամական: Չորեքշաբթի օրը մայրաքաղաքի մյուս շրջաններում զոհվել են եւս երեք մարդ, այդ թվում՝ մեկ ոստիկան: Անցյալ տարվա դեկտեմբերից, երբ Ալժիրի կենտրոնական նահանգներում պարետային ժամ մտցվեց, իրավակարգի ուժերի հետ տեղի ունեցած բախումների հետեւանքով զոհվել են առնվազն 430 իսլամական զոհայիններ:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Փարիզ

Միասնությունն ու համերաշխությունը կփրկեն Եվրոպան

Անցյալի դասերը մեզ թույլ են տալիս ավելի լավ գիտակցել այսօրվա հաղարկված վտանգները եւ կոչ են անում զգոն լինել: Այդ մասին Փարիզում հայտարարեց Ֆրանսիայի վարչապետ Էդուար Բալադյուրը, ելույթ ունենալով ֆաշիստական օկուպացումից Ֆրանսիայի մայրաքաղաքի ազատագրման 49-րդ տարեդարձին նվիրված հանդիսավոր արարողության՝ ժամանակ:

Ֆրանսիայի կառավարության ղեկավարը նշեց, թե վերջին տարիներին «կրկին իրենց մասին հիշեցրին վտանգավոր երեւույթները, որոնց վերածնունդն անհնար էր թվում Եվրոպա աշխարհամասում»: Էթնիկական եւ կրոնական հակամարտությունները, ռազմատենչ ազգայնականությունն այն վտանգն են բացելու, որ բռնության նոր ալիքը կարող է հեղեղել Եվրոպան, ընդգծեց նա: «Այս պայմաններում, ասաց Է. Բալադյուրը, հարկավոր է պատրաստ լինել վճռականորեն դիմակայելու անհանդուրժողականության վտանգներին եւ կամք դրսեւորել, որպեսզի թույլ չտրվի մարդկության պատմության ամենամռայլ էջերի կրկնությունը»:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Թալին

ԳՏՆՎԵՑԻՆ ԽՓՎԱԾ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ԻՆՔՆԱԹԻՌԻ ՄՆԱՑՈՐԴՆԵՐԸ

Հայաստանի հյուսիս-արեւմուտքում գտնվող Սասնաշեն գյուղի մոտակայքում հայտնաբերվել են ԱՄՆ ռազմաօդային ուժերի C-130 այն ինքնաթիռի [illegible] մնացորդները, որը 1958 թ. սեպտեմբերի 2-ին խփվել էր ԽՍՀՄ-ի վրա հետախուզական թռիչք կատարելիս: Սնարք գործակալությանը տված հարցազրույցում ռոտարյական խումբը գլխավորող ամերիկյան բանակի փոխգնդապետ Նիկոլաս Տոյանը հայտնեց, որ անձնակազմի 17 անդամներից 11-ը համարվում են անհետ կորած, իսկ մյուս 6 օդաչուների դիակները դեռ 1958 թ. հանձնվել էին ամերիկյան կողմին:

Այս տարվա օգոստոսի 4-ին Հայաստանի Թալինի շրջանի բնակիչներն ԱՄՆ դեսպանության աշխատակիցներին հայտնեցին ինքնաթիռի անկման վայրի մասին: ԱՄՆ-ից հատկապես ժամանած տիկին Լորնա Բուրգն օգոստոսի 26-ին Երեւանում հայտնաբերված մնացորդների մեջ ճանաչեց իր եղբոր՝ երկրորդ կարգի օդաչու Արչի Թ. Բուրգի անունը կրող մետաղյա նշանը: Այսօր, օգոստոսի 27-ին Հայաստան կգժվեռում գտնվող ԱՄՆ ռազմաօդային ուժերի հենակետից մի խումբ փորձագետներ կժամանեն որոնումները շարունակելու համար: «Սառը պատերազմի» ժամանակների այդ տխուր միջադեպի մասին վավերագրական ֆիլմ են նկարահանում BBC-ի լրագրողները: Հայաստանում ԱՄՆ-ի դեսպանությունը բոլոր ականատեսներին խնդրել է օգնել պարզելու մյուս օդաչուների՝ Պոլ Դունկանի, Ջորջ Պետրոչիլլոսի, Արթուր Մելլոյի, Լերոյ Փրայսի, Ռոբերտ Օշինսկու, Ջեյմս Ֆերգյուսոնի, Ջոել Ֆիլդսի, Հերոլդ Քեմպսի, Ջերալդ Մաքսիմկոմի, Կլեմենս Մանկինսի, Ջերալդ Մադեյրոսի եւ Ռոբերտ Մուրի ճակատագիրը:

Ինչպես հայտնեց փոխգնդապետ Տոյանը, որոշ ականատեսներ տեսել են խփված ինքնաթիռի մի քանի պարաշյուտիստների, ինչը փրկության հույսեր է տալիս: Որոնումներին մասնակցում են նաեւ ԳԱԿ-ի եւ ՊՀՎ-ի ներկայացուցիչներ:

Ինչպես հայտնի դարձավ Սնարք գործակալությանը, դա Հայաստանի երկնքում խփված միակ ինքնաթիռը չէ: 1958 թ. հուլիսին Թուրքիայի սահմանից ոչ հեռու խփվել էր ԱՄՆ-ի ռազմաօդային ուժերի C-118 ինքնաթիռ, որի անձնակազմի 9 անդամներն ամերիկացիներին էին հանձնվել Իրանի միջոցով:

Սնարք

digitised by A.R.A.R.@

Փարիզ

«ԴԵՄԻՐԵԼԻ ԵՎ ՏԵՐ-ՊԵՏՐՈՍՅԱՆԻ ԴԻՐՔՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ ՀԱՃԱԽ ԻՐԱՐԻՑ ՉԵՆ ՏԱՐԲԵՐՎՈՒՄ»

Մամուլի ասուլիս Հայաստանի դեսպանատանը

Օգոստոսի 24-ին, առավոտյան ժամը 10.30-ին Փարիզում ՀՀ դեսպանատան երկրորդ քարտուղար Ալեքսանդր Հարությունյանի նախաձեռնությամբ, Սեն Ջեյմս հյուրանոցում կազմակերպվել էր մամուլի ասուլիս: Ասուլիսին ներկա էին ֆրանսիական France-3 հեռուստակայանի, Չինաստանի, Կիպրոսի, Իսրայելի, Թուրքիայի դեսպանատների, Ֆրանսիայի արտգործնախարարության ներկայացուցիչներ, «Կուրիյեն դը Պարի», Ամերիկայի ձայն, Ֆրանսմյուզիկ, «Նուվել դ'Արմենի», «Յառաջ», «Կամք», «Ազգ» եւ լրատվական այլ միջոցների թղթակիցներ:

ՀՀ նախագահի օգնականի նախկին տեղակալ, «Հայքարի» նախկին տնօրեն պրն. Ալեքսանդր Հարությունյանը նախ խոսեց Լեռնային Ղարաբաղի ռազմաճակատներից ստացված վերջին նորությունների, այնուհետեւ Թուրքիայի եւ Իրանի դիրքորոշումների մասին: «Չի կարելի սեւ կատու փնտրել մութ սենյակում, մանավանդ որ այնտեղ կատու չկա» չինական ասացվածքը մեջբերելով ասաց նա եւ շարունակեց, «Ես չեմ հասկանում ադրբեջանական եւ օտար մամուլի այն ջանքերը, երբ նրանք շարունակ հայ զինվորներ են ուզում փնտրել ադրբեջանական հողերում»: Նա մեջբերեց հայերի կողմից Ֆիզուլու եւ Ջեբրայիլի գրավման լուրը:

Պրն. Հարությունյանը, հիշեցնելով օգոստոսի 28-ին Ադրբեջանում տեղի ունենալիք հանրաքվեն, հայտնեց, թե հակառակ ԱՄՆ-ի գլխավորությամբ մի շարք երկրների ջանքերին՝ խաղաղության հասնելու, Հայաստանը պետք է հետեւի Ռուսաստանի գլխավորությամբ «հանրաքվեից հետո բանակցությունների» սկզբունքին: Այնուհետեւ պրն. Հարությունյանը խոսեց Թուրքիայի դիրքորոշման մասին: Նա ասաց, թե անհանգստություն է պատճառում Թուրքիայի ակտիվությունը վերջին զարգացումների նկատմամբ: Մտահոգիչը, նրա խոսքերով, ոչ թե խաղաղության ձգտելու ակտիվությունն է, այլ այն քաղաքականությունը, որ տարվում է Թուրքիայի կողմից: Ի վերջո, պետք է հիշել, որ Թուրքիան մինչ օրս չի կատարել ՄԱԿ-ի որոշման այն կետը, որով նա պարտավորվում է չխոչընդոտել մարդասիրական օգնության առաքումը: Թուրքական դեսպանատան ներկայացուցիչը հայտնեց, որ դրա պատճառը թուրքական ընդդիմության կատաղի ճնշումն է: Սրան ի պատասխան պրն. Հարությունյանն ասաց, թե Հայաստանի իշխանությունները չեն մոռացել Թուրքիայի վաճառած ցորենը, սակայն եւ Հայաստանում, եւ Թուրքիայում կա ընդդիմություն, որը համաձայն չէ պաշտոնական իշխանությունների քաղաքականությանը: Երիտասարդ դիվանագետն ավելացրեց, թե խաղաղության հարցում Տեր-Պետրոսյանի եւ Դեմիրելի դիրքորոշումները շատ չեն տարբերվում իրարից:

«Ազգի» թղթակցի այն հարցին, թե Հայաստանի իշխանություններն ինչպես են պատկերացնում ադրբեջանական նավթի արտահանման ճանապարհները, դեսպանատան երկրորդ քարտուղարն ասաց, թե հարցն ավելի շատ Ադրբեջանի եւ Թուրքիայի ներքին խնդիրն է, այդ պատճառով էլ Հայաստանը չի պատրաստվում պաշտոնական դիրք բռնել: Սակայն, ասաց նա, դա խիստ կարեւոր հարց է նաեւ եւ առաջ Հայաստանի համար, երբ հաղորդակցությունները անցնեն նրա տարածքով:

[illegible]
Մեր հատ. թղթակից, Փարիզ

Վաշինգտոն

ԱՄՆ. Առավել բարենպաստ ռեժիմ Վրաստանին

Միացյալ Նահանգները բնականոն առեւտրական հարաբերություններ են հաստատել նախկին խորհրդային հանրապետություն Վրաստանի հետ, պաշտոնապես հայտարարվեց ԱՄՆ-ի մայրաքաղաքում: Երկու երկրներն օրերս Թբիլիսիում դիվանագիտական նոտաներ են փոխանակել առեւտրական համաձայնագրի կիրարկման մասին, որին համապատասխան Վրաստանի Հանրապետությանը առեւտրում տրվել է առավել բարենպաստման կարգավիճակ: Այսպիսով, կանաչ ճանապարհ է բացվում փոխադարձ ներմուծման ծավալն ավելացնելու եւ փոխշահավետ գործարար կապեր ընդլայնելու համար: Ըստ համաձայնագրի, ամերիկյան բիզնեսը նաեւ որոշակի իրավունքներ է ստանում Վրաստանում, իսկ Թբիլիսին իր հերթին հավաստել է, որ կպաշտպանի ամերիկյան արտոնագրերը, հեղինակային իրավունքները եւ մտավոր սեփականության մյուս դրսեւորումները: Առավել բարենպաստման ռեժիմը, ընդգծվում է հաղորդման մեջ, «իրենից ներկայացնում է երկրների միջեւ բնականոն առեւտրական հարաբերությունների հաստատում, առանց առեւտրում առավել բարենպաստման ռեժիմի արտասահմանյան երկրներից կատարվող ներմուծումը ենթարկվում է ամերիկյան զգալիորեն ավելի բարձր սակագների»: Մինչեւ օրս ԱՄՆ-ի հետ կատարվող առեւտրական գործառնություններում առավել բարենպաստման ռեժիմից չեն օգտվում միայն Կամբոջան, Կուբան, Լաոսը, ԿԺԴՀ-ն, Ռումինիան, Վիետնամը եւ չորս նախկին խորհրդային հանրապետություններ՝ Ադրբեջանը, Տաջիկստանը, Թուրքմենստանը եւ Ուզբեկստանը: Ըստ որում, Ադրբեջանը, Տաջիկստանը եւ Թուրքմենստանը համաձայնագրեր են ստորագրել Միացյալ Նահանգների կողմից առավել բարենպաստման ռեժիմի տրամադրման մասին, սակայն նրանց օրենսդիր մարմինները առայժմ չեն վավերացրել այդ փաստաթղթերը:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԲԻԶՆԵՍ-ՏԱՍՍ

Ժնեւ

Պատերազմից տուժածներին նվիրված խորհրդաժողով

Ժնեւում օգոստոսի 30-ից մինչեւ սեպտեմբերի 2-ը տեղի կունենա Կարմիր խաչի միջազգային կոմիտեի խորհրդաժողով, որը նվիրված կլինի պատերազմից տուժածներին: Այնտեղ պետք է քննարկվեն հակամարտության գոտիներում մարդու իրավունքները պաշտպանող օրենքների գործողության արդյունավետության բարձրացման հարցերը: Այդ մասին օգոստոսի 24-ին մամուլի ասուլիսում հայտնեց Հայաստանում Կարմիր խաչի միջազգային կոմիտեի պատվիրակության ղեկավար Էրվին Բյուին: Խորհրդաժողովում Հայաստանը կներկայացնի բարձրաստիճան անձանց պատվիրակությունը ՀՀ արտգործնախարարի առաջին տեղակալ Արման Կիրակոսյանի գլխավորությամբ:

Կարմիր խաչի միջազգային կոմիտեի հայաստանյան պատվիրակությունը օգնության մի ծրագիր է մշակել, որ ընդգրկում է մոտավորապես 30 հազար մարդ Հայաստանում եւ ԼՂՀ-ում: Այս տարվա մարտից կոմիտեի ներկայացուցիչները Հայաստանի իշխանությունների թույլտվությամբ պարբերաբար այցելում են Հայաստանում եւ Լեռնային Ղարաբաղում պահվող ադրբեջանցի ռազմագերիներին: Դրանցից 40-ը գտնվում են Հայաստանում, 150-ը՝ Ղարաբաղում: Էրվին Բյուին ընդգծեց, որ ռազմական գործողությունների վարման ներկա մեթոդներով քաղաքացիական բնակչությունը շատ ավելի է տուժում, քան զինվորականները:

Անդրադառնալով Կապան քաղաքի ռմբակոծմանը, Բյուին հայտնեց, որ իրենք եղել են Կապանում եւ արձանագրել ռմբակոծման փաստը: Նրանք պարզել են, որ քաղաքի 200 բնակիչներ այս կամ այն չափով տուժել են ռմբակոծությունից:

Երեւան

Ստեղծվեց նոր խորհուրդ

Օգոստոսի 23-ին, Հայաստանի անկախության հռչակագրի ընդունման 3-րդ տարեդարձի օրը, Հայաստանում գործող Հայրենակցական միությունների ղեկավարները հավաքվեցին Ժուռնալիստի տանը կլոր սեղանի եւ հայտարարագիր ստորագրեցին Հայրենակցական միությունների խորհուրդ ստեղծելու մասին: Հայտարարագրում ասվում է. «Ելնելով հայրենակցական միությունների նպատակային ընդհանրություններից՝ հիմնում ենք Հայրենակցական Միությունների խորհուրդ: Հայրենակցական միությունների խորհուրդն աջակցում է հայրենակցական միությունների մշակութային, բարեգործական եւ տնտեսական գործունեության համար համընդհանուր հասարակական մթնոլորտ՝ նպաստելով համազգային խնդիրների լուծմանը, միաբանության ու պետականության հզորացմանը: Հայրենակցական միությունների խորհուրդը միությունների մշակութային, բարեգործական եւ տնտեսական ընդհանուր նախաձեռնություններն իրականացնում է ազատ եւ լիիրավ համագործակցության սկզբունքով: Հայրենակցական միությունների խորհրդին կարող են միանալ նշված նպատակներին եւ համագործակցության սկզբունքին հավատարիմ հայրենակցական միությունները»: Հայտարարագիրը ստորագրեցին Վ. Դեմիրճյանը («Այնթափ» ՀՄ), Դ. Գալըպալյանը («Զեյթուն» ՊՄ), Ժ. Ավետիսյանը (Հայաստանի Եղնահայտի ՀՄ), Կ. Տեր-Պետրոսյանը («Մուսա լեռ» ՀՄ), Ֆ. Ղազարյանը («Նոր Արաբկիր» ՀՄ), Հ. Ենգլյանը («Նոր Կյուրին» ՀՄ), Ա. Բունիաթյանը («Սեբաստիա» ՀՄ), Լ. Միրզախանյանը («Վասպուրական» ՀՄ), Դ. Կրբեկյանը («Վերածնված Հաճըն» ՀՄ):

Օգոստոսի 25-ին Եկատերինբուրգի Վերխ Իսեցկի շրջանային դատարանը փոխեց կանխարգելման միջոցը «Յաշտան» առեւտրային խանութի տեր, «Գարիս» ֆիրմայի տնօրեն Գեղամ Հովհաննիսյանի նկատմամբ: Նրան կալանավորել էին այս տարվա գարնանը մի շարք ծանր հանցանքներ գործած լինելու, այդ թվում բռնաբարության մեղադրանքով: Նա գտնվում էր քննչական մեկուսարանում: Ամբաստանյալի միջնորդությունը հիմնավոր համարելով, դատարանը կալանքի կանխարգելման միջոցը ազատամբ փոխարինեց 3 միլիոն ռուբլի գրավականով: Գրավականով ազատելը պատճառաբանվում էր Հովհաննիսյանի առողջական անբարվոք վիճակով եւ Եկատերինբուրգում բնակության մշտական իրավունք ունենալու փաստով:

ՆՏ

Բաքու

Սանբերգը հանդիպել է Էլչիբեյին

Երեկ նախագահ Աբուլֆազ Էլչիբեյը Նախիջեւանում ընդունել է Թուրքիայի արտգործնախարարի տեղակալ Օ. Սանբերգին եւ նախարարության Կովկասի բաժնի վարիչ Զ. Ազերին: Ըստ Թուրան գործակալության, հանդիպման ընթացքում քննարկվել է հայկական զորամիավորումների կողմից Ադրբեջանի նոր տարածքներ գրավելու հարցը: Երկու կողմերն էլ արտահայտվել են ԵԱՀԽ-ի շրջանակներում խաղաղարար գործընթացի շարունակման օգտին: Սանբերգը նշել է, որ Թուրքիան աջակցում է Էլչիբեյի վերջին հրամաններին, ուղղված Ադրբեջանի հակահայկական ուժերի միավորմանն արտաքին ագրեսիայի վտանգի առաջ: Սանբերգի խոսքերով, ազգային միասնությունը միակ ելքն է քաղաքական ճգնաժամից դուրս գալու համար: Նույն օրը Սանբերգը Բաքվում հանդիպել է Գերագույն խորհրդի նախագահ Հեյդար Ալիեւի հետ:

Սնարկ

Էլչիբեյը շնորհակալություն է հայտնում ամերիկացիներին

Աբուլֆազ Էլչիբեյն ամերիկացի կոնգրեսականներին շնորհակալություն է հայտնել Ադրբեջանում մարդու իրավունքները պաշտպանելուն ուղղված նրանց գործունեության համար, մասնավորապես, խորհրդարանի նախկին նախագահ Իսա Ղամբարին ձերբակալությունից ազատելու գործում: Նախագահը Կոնգրեսի անդամներին հանրապետություն է հրավիրել օգոստոսի 28-ի հանրաքվեի անցկացմանը հետեւելու, որը, իր խոսքերով, պետք է օրինականության երաշխավորություն տա զինվորական հեղաշրջման հետեւանքով իշխանության հասած ներկա վարչակարգին:

Սնարկ

Պետդեպարտամենտը որոշել է օգնել Ադրբեջանին

Ադրբեջանի արտգործնախարարության մամուլի կենտրոնի հաղորդագրության համաձայն, ԱՄՆ-ի պետդեպարտամենտը որոշում է ընդունել 2 մլն դոլար հատկացնել Ադրբեջանին մարդասիրական օգնություն ցույց տալու համար: Ըստ հաղորդագրության, 1 մլն կտրամադրի Կարմիր կիսալուսին կազմակերպությունը, գումարի մյուս մասը՝ ԱՄՆ-ի փախստականների գծով ներկայացուցիչը: Մինչ այս ամսվա վերջը Բաքուն կստանա 5 հազար վերմակ, ավելի ուշ եւս 20 հազար: Ըստ «Relief International» ծրագրի, նախատեսվում է նաեւ մարդասիրական օգնություն ցույց տալ Նախիջեւանին:

Սնարկ

Ադրբեջանի ու Ամերիկայի մասին

«The Washington Times»-ը հաղորդում է, որ ըստ երեւույթին, Ադրբեջանը կարող է չընդգրկվել վերջերս հրապարակված ԱՄՆ արտաքին քաղաքականության դիրեկտիվ 13 կոնցեպցիային: Այս առաջարկված համակարգը նպատակ ունի օգնել նախկին խորհրդային հանրապետությունների միջեւ ծագած կոնֆլիկտների լուծմանը: Նրա մեջ առաջ էին քաշված 2 հիմնական միտք. առաջին՝ Ռուսաստանը մեծացնում է իր կշիռը, օգնելով պարզելու միջհանրապետական հակասությունները, երկրորդ՝ այդ հարաբերությունների աճող դաժանությունը կարող է վերածել միջազգային բախումների: Դա կարող է տեղի ունենալ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ հնգամյա դիմակայությունում, որն արդեն մոտեցել է ճգնաժամային շրջանին: Բայց Ադրբեջանի ղեկավարությունը չի փնտրում ԱՄՆ օգնությունը:

Էլչիբեյը նոր իշխանության մասին

Ըստ անգլիական BBC ռադիոկայանի հաղորդման, օգոստոսի 20-ին Նախիջեւանի Քելեքի բնակավայրում Աբուլֆազ Էլչիբեյը հանդիպել է լրագրողների հետ: Նա հայտարարել է, որ ինքն ընդունում է Հեյդար Ալիեւին որպես խորհրդարանի նախագահի եւ աջակցում է վերջերս տեղի ունեցած դեպքերի վերաբերյալ նրա որոշումներին: «Ես նրա հետ կհամագործակցեմ նաեւ ապագայում, բայց ես չեմ ճանաչում Սուրաթ Հուսեյնովին եւ չեմ ցանկանում նրա հետ որեւէ ընդհանուր բան ունենալ», ավելացրել է Էլչիբեյը:

Միջազգային

Բաքուն եւ Մոսկվան համաձայնեցին «զրոյական տարբերակին»

Ռուսաստանն ու Ադրբեջանը «զրոյական տարբերակի» շուրջը նախնական համաձայնության հասան նախկին ԽՍՀՄ-ին ունեցած պարտքերի եւ մյուս երկրներին Միության պարտքերի հարցի շուրջը:

Այսպես, Ադրբեջանը նախկին ԽՍՀՄ-ին օտար պետությունների ունեցած պարտքերի իր մասից հրաժարվում է հօգուտ Ռուսաստանի, պայմանով, որ ապասառեցվեն իր վալյուտային ակտիվները Ռուսաստանի միջազգային տնտեսական բանկում: Հարցի վերջնական լուծումը սպասվում է Մոսկվայում սեպտեմբերի երկրորդ կեսին երկու պետությունների կառավարական պատվիրակությունների հանդիպման ժամանակ:

Այդ համաձայնությունը ձեռք բերվեց անցյալ շաբաթ Մոսկվայում Ռուսաստանի համագործակցության կոմիտեի, ֆինանսների նախարարության եւ կենտրոնական բանկի ղեկավարների հետ Ադրբեջանի կառավարական պատվիրակության վարած բանակցությունների ժամանակ:

Ինչպես Թուրան գործակալությանը հայտնեց Ադրբեջանի ֆինանսների նախարարության մամուլի ծառայության ղեկավար Ղուդրաթ Տաշխարլին, փոխհաշվարկներին առնչվող բանակցություններում ամենադժվար խնդիրներից մեկը եղել է Ադրբեջանի պետական պարտքի փոխհատուցումը: Ռուսական կողմը պնդում էր, որ Ադրբեջանի պարտքը միջբանկային շրջանառության փոխանցվի մինչեւ 1992 թ. հուլիսի 1-ը որպես պետական պարտք, կազմելով 250 միլիոն դոլար: Բանակցությունների ընթացքում ադրբեջանական կողմին հաջողվեց այդ գումարն իջեցնել 40 միլիոն դոլարի:

Դրա հետ մեկտեղ Ռուսաստանի կառավարությունը մերժեց 50 միլիարդ ռուբլի արտահանական վարկ տրամադրելու Ադրբեջանի խնդրանքը: Ռուսական կողմը պատրաստակամություն հայտնեց հատկացնելու մինչեւ 30 միլիարդ ռուբլի վարկ: Կողմերը միասնական կարծիքի չհանգեցին նաեւ վարկի մարման ժամկետների շուրջը: Ադրբեջանի ֆինանսների նախարարը որպես ժամկետ նշեց 1995-2000 թթ.: Մինչդեռ Ռուսաստանը պնդում էր, որ վարկը վերադարձվի 1994-96 թթ.:

Ադրբեջանի պատվիրակությունը Ռուսաստանի կառավարությանը ներկայացրեց համաձայնագրի նախագիծ ոչ առեւտրական հաշվարկների եւ ազգային դրամների փոխադարձ փոխարկման վերաբերյալ:

Ռուսաստանի ֆինանսների նախարարությունը եւ Կենտրոնական բանկը համաձայնեցին Ադրբեջանին կանխիկ դրամ տալ, ընդսմին հայտարարելով, որ այդ հարցը պետք է կանոնակարգվի ռուբլու գոտու սահմանները պարզելուց հետո եւ Ռուսաստանի Կենտրոնական բանկի ու կառավարության կողմից ռուբլու լիակատար վերահսկման պայմանով:

Կողմերը համաձայնեցին համագործակցել սեփականության փոխանակման եւ համատեղ ներդրման բնագավառներում:

Ինչպես հայտնեցին Ադրբեջանի ֆինանսների նախարարության մամուլի կենտրոնում, մինչեւ տարեվերջը սպասվում է միջկառավարական համաձայնագրի ստորագրում՝ հանդիպման ժամանակ քննարկված հարցերի վերաբերյալ:

Սնարկ

digitised by A.R.A.R.@

Կարծիք

ՈՐՔԱՆՈ՞Վ ԵՔ ԳՈՀ ՀՈՂԻ ՍԵՓԱԿԱՆԱՇՆՈՐՀՈՒՄԻՑ

Կամ հողի աշխատավորը իշխանություններից օգնություն է ակնկալում

Հայաստանի հեռուստատեսության եւ ռադիոյի հասարակական կարծիքի ուսումնասիրման կենտրոնը սոցիոլոգիական հետազոտություն է անցկացրել Տաշիրի շրջանում «Հասարակական կարծիքի եւ հողի սեփականաշնորհումը» թեմայով։ Հարցմանը, որն անց է կացվել օգոստոսի 5-ից 15-ը, մասնակցել են շրջանի տարբեր գյուղերի շուրջ 750 մենատնտեսներ, կոլեկտիվ գյուղացիական տնտեսությունների անդամներ։ Արդյունքները մեկնաբանում է կենտրոնի տնօրեն, «Կարծիք» հաղորդաշարի հեղինակ եւ վարող ՍԵՐԳԵՅ ԵՐԻՑՅԱՆԸ։

Հարցումն անց է կացվել երեք գյուղերում, որոնք իրարից տարբերվում են հողատարածությունների չափերով, բնակլիմայական պայմաններով, գյուղատնտեսական մասնագիտացմամբ, սեփականության ձեւով։ Այսպես, Մեծավանում՝ Հայաստանի ամենամեծ գյուղերից մեկում, ստեղծվել են գյուղացիական անհատական տնտեսություններ եւ 1800 ընտանիքներ ստացել են իրենց հասանելիք հողատարածությունները։ Մեղրովկայում, ընդհակառակը, կազմակերպվել են կոլեկտիվ գյուղացիական տնտեսություններ, բացառությամբ մի քանի ընտանիքի, որոնք նախընտրել են անհատական հողօգտագործումը։ Մեղրովկայի գյուղխորհրդի իրավասության տակ է նաեւ Կրուգլայա Շիշկա գյուղը, որտեղ եւս ստեղծված է կոլեկտիվ գյուղացիական տնտեսություն։

Այդպիսով, Մեղրովկայում ընդհանուր տնտեսություն են վարում 185 ընտանիքներ, այսինքն, ամբողջ գյուղը, բացառությամբ մի քանի ընտանիքի։

Երրորդ գյուղը, ուր անց է կացվել հարցումը, Նովոսելցովոն է, 56 տուն ունեցող բնակավայր, ուր միջանի վարելահողերը քիչ են, եւ բնակչությունը հիմնականում զբաղվում է անասնապահությամբ։

Սեփականաշնորհման սկզբնական շրջանում այս գյուղերում կազմակերպվեցին երկու կոլեկտիվ գյուղացիական տնտեսություններ, որոնք հետո քայքայվեցին, եւ ունեցվածքը՝ անասունները, մեքենաները եւ արոտավայրերը բաժանվեցին ընտանիքներին։

Մեր հարցման մասնակիցների կարծիքները բաժանվում են իրարից։ Հարցման մասնակիցների 53.4 տոկոսը՝ դժգոհություն է արտահայտում սեփականաշնորհման ընթացքից։ Մնացածները նշում են, որ «շատ գոհ են», «հիմնականում գոհ են»։ Խուսափողական պատասխաններ էլ են տվել։

Սրա հետ մեկտեղ արտահայտվել են այսպիսի կարծիքներ. 7.3 տոկոսը պարզապես նշել է, որ նորաստեղծ հանրապետության համար գյուղատնտեսության սեփականաշնորհումն անհրաժեշտ ու օրինաչափ քայլ էր, որն իրականացվեց ճիշտ ժամանակին»։ 18.4 տոկոսն ավելացնում է. «Սեփականաշնորհումը բնականոն ու անխուսափելի պահանջ էր, որն անհրաժեշտ էր անցկացնել աստիճանաբար»։ Մի մասն էլ՝ 15.3 տոկոսը, ընդգծում է, որ «ավելի ճիշտ կլիներ հողը գյուղացիներին տրամադրել երկարաժամկետ վարձակալության ձեւով»։ Նշվել են նաեւ այլ տարբերակներ։

Սեփականաշնորհումից հետո հարցման մասնակից տանտերերի 61.8 տոկոսի ընտանիքի նյութական վիճակը կամ մնացել է նույնը, կամ էլ լավացել է, իսկ 10.4 տոկոսը հակառակ կարծիք է արտահայտում՝ «որոշ չափով վատացել է», իսկ 35.1՝ տոկոսի համար «շատ է վատացել»։

Հաջորդ հարցադրումն ունի հետեւյալ ձեւակերպումը. «Ի՞նչն է այսօր խանգարում մենատնտես գյուղացուն»։

Ինչ խոսք, որ հարցադրման պատասխաններից որոշիչ դեր են խաղացել ե՛ւ օբյեկտիվ, ե՛ւ սուբյեկտիվ գործոնները։ Օրինակ, մեկը դժգոհ է սեփականաշնորհման ընթացքից միայն այն պատճառով, որ իրեն բաժին հասած հողակտորը, իր իսկ կարծիքով, բերքատու չէ, կամ հարեւանի խոտհարքում այս տարի ավելի առատ է բուսածածկույթը, իսկ իրենում՝ ոչ։

Հիմնական դժգոհությունը կապված է վարելու, ցանելու, բերքի հավաքման ու տեղափոխման խնդիրների հետ։ Հասկանալի է, որ ոչ բոլոր գյուղացիներին է բաժին ընկել գյուղատնտեսական տեխնիկան՝ տրակտոր, ավտոմեքենա, հնձող մեքենա կամ կոմբայն։ Ում դրանից բաժին է ընկել, նրանք գոհ են սեփականաշնորհումից եւ ընդգծում են, որ իրենց ընտանիքի կենսամակարդակը բարձրացել է, իսկ նրանք, ովքեր տեխնիկա չունեն՝ դժգոհում են, հակառակը պնդում։

Առաջարկելով պատասխանել «Ի՞նչն է այսօր խանգարում մենատնտես գյուղացուն արդյունավետ վարելու իր տնտեսությունը» հարցադրմանը, խնդրել էինք եռաբալ համակարգի օգնությամբ նշել գործոնի արդյունքը իրենց համար։ Ստորեւ ներկայացվող թվերը վկայում են այս կամ այն բնագավառում եղած դժվարությունների առաջնայնությունը գյուղացու համար։

Տեխնիկայի եւ պահեստամասերի պակասից դժգոհ է հարցման մասնակիցների 69.1 տոկոսը, նույնքանի դժգոհություն ունեն տանտերերը վառելանյութի պակասից եւ թանկությունից, ստիպված լինելով վճարել 15-20 հազար ռուբլի մեկ անգամ որեւէ մեխանիզմ օգտագործելու համար։ 64.9 տոկոսն անհանգստացած է, որ չի կարող ձեռք բերել բարձրորակ սերմացու եւ որպես օրինակ բերում է Հայաստանի գյուղատնտեսության նախարարության առաջարկած ցորենի սիրիական սերմնացուն, որի բերքը կլինի ամենացածրը Տաշիրում։ (Կոտանման հազիվ այնքան, որքան ցանել են)։ 65 տոկոսը հրատապ խնդիրների թվում ընդգծում է նաեւ պարարտանյութերի, թունանյութերի պակասը, ավելի ճիշտ, բացակայությունը եւ թանկացումը, որը պատճառ է դարձել հողի բերքատվության նվազմանը եւ հյուծմանը։

Նշվել են նաեւ այլ գործոններ՝ հողատարածությունների անորակությունը (49 տոկոս), բնակլիմայական պայմանները (44.1 տոկոս), իշխանությունների ոչ ճիշտ տնտեսական քաղաքականությունը (36 տոկոս), գյուղացու իրավաբանական անպաշտպանվածությունը (35.5 տոկոս)։

Հարցման ժամանակ նշում էին ոչ միայն ընդհանուր գործոններ, այլեւ սխալներ, որոնք թույլ են տվել սեփականաշնորհման ընթացքում, սխալներ, որոնց հետեւանքները շատ դժվար է վերացնել միանգամից։

Եւս մի հարցադրում, որի պատասխանն, անկասկած, հետաքրքրում է նաեւ քաղաքաբնակներին։

«Ձեր տնտեսությունն այս տարի ի՞նչ կարող է առաջարկել շուկային» հարցադրմանը 55.9 տոկոսը պատասխանել է «ոչինչ», այսինքն, աճեցրածը բավական կլինի միայն իր ընտանիքի, հարազատների ու մերձավորների համար։

Իրողություն, որ մի փոքր պարզաբանման կարիք ունի։ Այսինքն, նույնքան տանտերեր ոչ միայն կարող են իրենց հոգսերը հոգալ, այլեւ օգնել իրենց քաղաքաբնակ մերձավորներին։ Զրույցների ժամանակ պարզվում էր, որ յուրաքանչյուր մասնավոր սեփականատեր առանձին բացառություններով գյուղատնտեսական մթերք է հասցնում այդ հնարավորությունը չունեցողներին։ Եւ որ շատ կարեւոր է, հենց իրենք էլ շուրջ տարին ապահովված են կարտոֆիլով, մսեղենով, կաթնամթերքով, բանջարաբոստանային այլ կուլտուրաներով, իսկ մնացածները ոչ միայն կվարվեն այնպես, ինչպես վերը նշված 55.9 տոկոսը, այլեւ կուզենային ավելորդ մթերքներն իրացնել շուկայում։ Այսպես, 14.2 տոկոսը շուկա կհանի բանջարանոցային կուլտուրաներ, 10.4 տոկոսը՝ ցորեն եւ այլ հացահատիկ, 10 տոկոսը՝ միս, 9.1 տոկոսը՝ կաթնեղեն եւ այլ անասնապահական մթերքներ (ձու, բուրդ)։

Մենք հարցման մասնակիցներին խնդրել էինք գնահատել նաեւ տեղական իշխանությունների գործունեությունը։ Հարցման մասնակիցների 59.2 տոկոսը նշում է գյուղական խորհուրդների, իսկ 61.5 տոկոսը՝ շրջխորհուրդների դրական աշխատանքը։ Համապատասխանաբար 16 եւ 18 տոկոսը հակառակ՝ բացասական վերաբերմունք է արտահայտում։ Մի մասն էլ (երկու դեպքերում էլ 23 տոկոսը) խուսափել է որեւէ դիրքորոշում արտահայտելուց։

Հետաքրքիր է, թե ինչ վերաբերմունք ունի տանտերը հանրապետության իշխանությունների նկատմամբ։ Հանրապետության նախագահին «շատ են վստահում» 6.2 տոկոսը, «հիմնականում վստահում են» 29.1 տոկոսը։

Եթե գումարենք այս թվերը, ապա կստացվի, որ տանտերերի 35.2 տոկոսը հիմնականում դրական վերաբերմունք ունի հանրապետության նախագահի գործունեության նկատմամբ։ Այս նույն ցուցանիշը Նախարարների խորհրդի նկատմամբ կազմում է 15.7 տոկոս, Գերագույն խորհրդին վստահում է 19.9 տոկոսը։

Նման գնահատականներ տալով տանտերը ակնկալում է որոշակի ու գործնական օգնություն հանրապետության իշխանություններից գոնե այն ժամանակ, երբ վճռվում է 1993 թ. բերքի բախտը։

Այս եւ նման արդյունքներին ավելի մանրամասն կարող եք ծանոթանալ այսօր, օգոստոսի 27-ին, ժամը 21:30-ին։ Դիտեցեք «Կարծիք» հաղորդաշարի հերթական թողարկումը Հայաստանի Հանրապետության առաջին ծրագրով։

Կրկնությունը կիրակի օրը՝ օգոստոսի 29-ին, ժամը 20:45-ին։ ■

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

Հայկական ծրագրեր ընկերությունն առաջարկում է հաշվապահության աշխատանքների ավտոմատացման «ՀԾ-Հաշվապահություն 2.0» փաթեթը։
Այն ապահովում է հաշվապահության բոլոր բաժինները, բոլոր հաշիվները, բոլոր հաշվետվությունները։
«ՀԾ-Հաշվապահություն 2.0» փաթեթը կազմված է հետեւյալ ծրագրերից.
- Գլխավոր գիրք- Բալանս
- Դեբիտորների հաշիվներ- Արտադրանքի իրացման հաշվառում
- Կրեդիտորների հաշիվներ- Մատակարարման հաշվառում
- Դրամարկղի- Բանկի գործողություններ
- Աշխատավարձի հաշվարկ
- Հիմնական միջոցների հաշվառում
- Պահեստ

Հասցեն՝ Տերյան 57
Հեռ. 252463, 254758, 584545

ՓՈՔՐ ՀԷԿ-ԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

Մոսկվա քաղաքում գտնվող ձեռնարկությունը պատրաստում եւ մատակարարում է բարձր հուսալիություն ունեցող փոքր ՀԷԿ-եր, որոնք նախատեսված են ինչպես մեկուսացված սպառողների, այնպես էլ համակարգում աշխատելու համար։
Մինի ՀԷԿ-ի տեղակայման համար բավական է միայն առկա խողովակի առկայությունը համապատասխան ջրի ճնշումով։ Բարձր էկոլոգիական մաքրությունը թույլ է տալիս տեղադրել ՀԷԿ-երը խմելու ջրի ջրատարներում։
Հիդրոագրեգատների նախնական հզորությունը կազմում է 4-500 կվտ եւ ավելին։ Ճնշումների աշխատանքային ընդգրկույթը՝ 2 մինչեւ 300 մետր։ Կայանները աշխատում են ավտոմատ ռեժիմում։ Պատրաստման եւ սարքավորումների մատակարարման աշխատանքները կատարվում են 4-8 ամսում։
1 կվտ տեղակայված հզորության գինը կազմում է 80-100 հազար ռուբլի։

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել
494-31-43 (Մոսկվա), 53-73-68, 62-87-23 (Երեւան)

ONAISIS CO. LTD

☎ 594-632

«ՕՆԱԻՍԻՍ» ֆիրման բնակչությունից ընդունում է կարճաժամկետ եւ երկարաժամկետ ներդրումներ

1993 թ. թողարկման թղթադրամները ընդունվում են	1961-92 թթ. թողարկման թղթադրամները ընդունվում են
3 ամիս 60%	3 ամիս 45%
6 ամիս 120%	6 ամիս 90%
1 տարի 240%	1 տարի 180%

«Անի» հյուրանոց, 6-րդ հարկ, 632 սենյակ, 5-րդ հարկ, 508 սենյակ

Լուր

Սահմանադրություն ժողովրդի համար

Այսօրվա ծանր պայմաններում Սահմանադրության այն նախագիծը, որ առաջարկել է Սահմանադրական հանձնաժողովը, կնշանակի ջրից դուրս գալ, ջրհորն ընկնել։ Քաղաքական ու տնտեսական ծուղակից դուրս գալու միակ ուղին ժողովրդավարական Սահմանադրության ընդունումն է, որը ներկայացվում է, թե կընդունվի Սահմանադրական խորհրդի կողմից։ Գտնում եմ, որ այն կարտահայտի ժողովրդի բոլոր խավերի շահերը, եւ վերջապես վերջ կտրվի միապետական մտածողությանը, որի նպատակն է ստեղծել Սահմանադրություն յուրայինների համար։

Ն. ԶԱՔԱՐՅԱՆ
Եղեգնաձորի շրջանի գյուղվարչության գլխ. գյուղատնտես

Աբխազահայերին ինքնաթիռի տոմսը զեղչով

Ինչպես տեղեկացրեց «Համշեն» հայրենակցական միության փոխնախագահ Սերգեյ Վարդանյանը, հիմնվելով ՀՀ կառավարությանն ուղղված հայրենակցական միության խնդրանքը, Հայաստանում ապաստանած աբխազահայ փախստականները Երեւան-Սոչի չվերթի ինքնաթիռի տոմսերը կարող են գնել 50 տոկոս զեղչով։ Արժեքի տարբերությունը կվճարի ՀՀ կառավարությունը։ Վերադարձող աբխազահայերի փաստաթղթերը կձեւակերպեն «Համշեն» հայրենակցական միությունը եւ ՀՀ փախստականների պետական վարչությունը։ Բոլոր հարցերով կարելի է դիմել Ռահանյանին՝ 26-18-20։

Գյումրիում ստեղծվեց ՀՌԱԿ նոր ակումբ։ Օգոստոսի 25-ին Գյումրիում տեղի ունեցավ ՀՌԱԿ նորագիր անդամների երդմնառության արարողություն։ Նորագիրների անդամական ժողովը որոշեց հիմնել ՌԱԿ երախտավորներից Բարունակ Թովմասյանի անվան կուսակցական ակումբ։ Ակումբի ատենապետ ընտրվեց Կարապետ Գրիգորյանը։

Հայինվեստբանկը վարկավորում է

Հայաստանի Հանրապետության պետական մասնագիտացված ինվեստիցիոն բանկը (Հայինվեստբանկ) համագործակցության է հրավիրում Հայաստանի առեւտրային բանկերին եւ հանրապետության տարածքում գտնվող արտասահմանյան բանկերի բաժանմունքներին։

Տրամադրվում են միջբանկային վարկեր ամենաշահավետ պայմաններով։

Հասցեն. Երեւան-18, Մովսես Խորենացու փող. թիվ 28 ա
Հեռախոս 56-47-93

«ԱՐԱՄ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ» համերգասրահ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖԻԼՀԱՐՄՈՆԻԿ ՆՎԱԳԱԽՈՒՄԲ

Գեղարվեստական ղեկավար եւ գլխավոր դիրիժոր
Լորիս Ճգնավորյան

28 եւ 29 օգոստոսի

Համերգաշրջանի բացմանը իբրեւ մենակատար հանդես կգան երիտասարդ շնորհաշատ երաժիշտներ, թավջութակահար Ալեքսանդր Չաուշյանը (28.08) եւ ջութակահարուհի Լիլիթ Դանիելյանը (29.08)։ Երեւանի Չայկովսկու անվան երաժշտական դպրոցի սաներ Ալեքսանդրը եւ Լիլիթը ներկայումս իրենց ուսումն են շարունակում Անգլիայում։

Օգոստոսի 28-ին կկատարվեն Լ. Ճգնավորյանի «Ռոստամ եւ Սոհրաբ» օպերայի սիմֆոնիկ հատվածները, Պ. Ի. Չայկովսկու՝ թավջութակի եւ նվագախմբի համար գրված «Ռոկոկո թեմայով վարիացիաները», Ա. Դվորժակի՝ մեծակերտ Ութերորդ սիմֆոնիան։

Օգոստոսի 29-ին կհնչեն Ա. Սպենդիարյանի՝ ուսումնառության տարիներին գրված «Կոնցերտային նախերգանքը», Պ. Ի. Չայկովսկու ջութակի կոնցերտը եւ Յան Սիբելիուսի էպիկական Հինգերորդ սիմֆոնիան։

«Արամ Խաչատրյան» համերգասրահի տեղեկատվական կենտրոն

digitised by A.R.A.R.@

Ֆինանսներ

Երբ մեծամասնության շահը պահանջում է փոքրամասնության շահի զոհաբերում

Ըստ ամենայնի, վերջին օրերի մեր տնտեսական քաղաքականության նշանակալի նորույթների թվում պետք է դասել երեք խիստ կարեւոր փաստաթղթերի ընդունումը (հրապարակումը)՝ ՀՀ օրենքը մաքսային սակագնի մասին, տարադրամի պարտադիր վաճառքի եւ նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունների եւ ՀՀ-ի միջեւ իրականացվող վճարումների կարգերը: Սրանք երկու նշանակալի իրադարձությունների մեջտեղն ընկան: Նախորդեց Հայխնայբանկի «վերածնունդը», հաջորդեց նոր տիպի ռուբլու գոտում Հայաստանի մնալը, ավելի ստույգ՝ ձգտումը հավաստող հաղորդումը: Այս ֆոնի վրա շատերի մեջ բնականաբար հարց կարող է ծագել, թե դեպի ո՞ւր են տանում մեզ իրադարձությունները, դրանց ինչպիսի՞ հնարավոր զարգացում է սպասվում մոտ եւ ոչ այնքան հեռու ապագայում: Նախադեպ ունենալով Ռուսաստանում տեղի ունեցածը, համադրելով վերոհիշյալ փաստերը, փորձենք որոշակի մեկնաբանություններ, կանխատեսումներ անել, ցույց տալ հնարավորի պատճառ-հետեւանքը:

Ինչպես հիշում եք, բոլորովին վերջերս բանկային խաղի մեջ վերադառնալու իր որոշման մասին հայտարարեց Հայխնայբանկը: Ամեն ինչից զատ այս փաստը ունի հետեւյալ մեկնությունը. տնտեսական նպատակամղված, ակտիվ քաղաքականություն է սկսվում հանրապետությունում շրջող կանխիկ դրամը տնտեսական վերահսկելի շրջանառություն վերադարձնելու համար: Խիստ կարեւոր, ամեն դեպքում դրական քայլ, որի դրդապատճառներից առանձնացնենք երեքը. ա) հանրապետության ֆինանսական համակարգը անհրաժեշտություն է զգում առողջացման, քանզի հիվանդությունը սրվելու միտում էր դրսեւորում վերջին էմիսիայից հետո, կանխիկի եւ անկանխիկի միջեւ գոյություն ունեցող վիհի խորացման պատճառով, բ) բնակչության ազատ դրամական միջոցները ներգրավելով դրանք որոշակիորեն կարելի է պաշտպանել արժեզրկումից, միեւնույն ժամանակ ինչ-ինչ ինվեստիցիոն խնդիրներ լուծել, գ) հին դրամանիշերի «բարոյական մաշվածությունը» նախատեսում է դրանց փոխարինում նորերով, լինի դա նոր ռուսական, թե հայկական, իսկ դրա իրականացման ժամանակ որոշակի զիջումներ կարելի է մարել նաեւ Հայխնայբանկի միջոցով:

Սրանք դրդապատճառներն էին: Սպասվող հետեւանքների մեջ պետք է հիշատակել այն, որ խոշոր տնտեսական երաշխավորությունից օգտվող Հայխնայբանկը ժամանակի հետ կշահի պոտենցիալ ավանդատուների վստահությունը, որոնք ընտրություն ունենալով հանդերձ, իրենց ֆինանսական խնդիրների լուծման համար կգերադասեն լծակներն իր ձեռքին ունեցող պետականը: Ու թող որ մասամբ, բայց դրանով լուծում կգնա կանխիկի խնդիրը, լրացուցիչ ինվեստիցիաների ներգրավումը, եւ պայմաններ կստեղծվեն դրամանիշերի փոխանակման կամ սեփական դրամի անցման համար:

Այս պարագայում ռուսական նախադեպը դրսեւորվում է մեր խնդիրները չունեցող եւ շատ ավելի արդյունավետ գործող տնտեսական ու կոմերցիոն բանկերի համագործակցության մեջ: Եվ դրան էլ գումարած սեփականաշնորհումը, որը կլանի կոչեց ինչպես ավանդատուների, այնպես էլ տնտեսական, կիսատնտեսական ու ոչ տնտեսական ինվեստիցիոն կառույցների մի հսկայական բանակ:

Մեր Հայխնայբանկի աշխուժացմանը հաջորդեց օրենքը մաքսային սակագների մասին:

Չխորանալով օրենքի առանձին բաժինների մեջ, ուղղակի նշենք, որ սույն օրենքը չի բացառում նաեւ մաքսատուրքերի վճարումից ազատում եւ սակագնային արտոնություններ: Մաքսատուրքի վճարումից ազատվում են 9 կետի մեջ ամփոփված միջոցներն ու ապրանքները (ինչպես անենք համատեղ ձեռնարկություններին եւ օտարերկրյա ձեռնարկություններին, կազմակերպություններին եւ քաղաքացիներին պատկանող ձեռնարկությունների կանոնադրական ֆոնդով նախատեսված հիմնական միջոցները, ՀՀ տարածքով անցնող տարանցիկ ապրանքները, արտարժույթը եւ արժեթղթերը, մարդասիրական օգնությունը, ապրանքների նմուշները եւ տարան, եւ այլն): Մաքսատուրքերի դրույքաչափի նվազեցումից օգտվում են այն առարկաներն ու ապրանքները, որոնք ներմուծվել եւ նախկինում ՀՀ մաքսային տարածք են ներմուծվել կամ արտահանվել այլ տարածքից, վնասվել են մինչեւ ՀՀ մաքսային սահմանով բաց թողնելը, բայց պիտանի են օգտագործման համար եւ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված այլ դեպքերում:

Սրան զուգահեռ նույն օրը մամուլում հրապարակվել է տարադրամի պարտադիր վաճառքի կարգը: Այն սահմանում է, որ ՀՀ ձեռնարկությունները (անկախ սեփականության ձեւից) ապրանքների (ծառայությունների, աշխատանքների) արտահանումից ստացված ազատ փոխարկելի տարադրամային հասույթի 50 տոկոսը պարտադիր վաճառում են ՀՀ ֆինանսական վաճառքի պահին ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված հաշվարկային կուրսով, ինչպես նաեւ նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունների եւ ՀՀ-ի միջեւ իրականացվող վճարումների կարգը, ըստ որի ՀՀ Կենտրոնական բանկը եւ այլ բանկերը նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունների ԿԲ-երում ՀՀ ԿԲ-ի թղթակցային հաշիվների միջոցներից եւ ՀՀ բանկերի վերոհիշյալ բանկերում ունեցած թղթակցային հաշիվներում գոյացած միջոցների 50 տոկոսի չափով սահմանափակների վճարումները կատարվում են միայն ՀՀ կառավարության եւ ՀՀ ԿԲ-ի թիվ 402 (30 հուլիս 93 թ.) որոշմամբ ստեղծված հանձնաժողովի թույլտվությամբ:

Այսպիսով, պետության տարադրամային պաշարները համալրում կստանան եւ վերահսկված, ավելի խնայողաբար, հօգուտ Հայաստանի կօգտագործվեն ՀՀ կատարած էմիսիայի հաշվին գոյացած դրամները (որոնք կարելի կլինի ծառայեցնել նաեւ պարտքերի մարման համար):

Երբ փորձենք հետեւել Ռուսաստանի դեպքերի զարգացման ընթացքին, ապա կտեսնենք, որ դրամափոխանակությանը նախորդող իրադարձություններից էին արտասահմանյան կողմի հետ ռուբլով կատարվող գործարքների սահմանափակումը, իրավաբանական անձանց հաշվեհամարներին հայտնված օտարերկրյա հասույթների մի մասի պարտադիր վաճառքը տարադրամային շուկայում եւ, իհարկե, սրանց զուգահեռ տնտեսական առեւտրի, ծառայությունների, բանկային գործունեության խթանումն ու ազգաբնակչությունից ընդունված 1961–92 թթ. դրամանիշերի փոխարեն 1993 թ. դրամի թողարկումը: Այլ խոսքով, նպատակներն էին վճռական քայլից առաջ համալրել պետության օտարարժութային պաշարները եւ հող նախապատրաստել հին դրամները շրջանառությունից հանելու համար:

Եթե Ռուսաստանի դեպքում դա առավելապես նպատակային քաղաքականություն էր, մեր պարագայում հարկադրական, քանի որ ուշացնում են ռուբլու գոտում Հայաստանի մնալու հնարավորությունները ու հեռանկարները, որը ամենեւին չի բացառում (եւ նույնիսկ հակառակը) սեփական տարադրամի մուտքի արագացումը: Իրոք, նոր ռուբլու գոտու հանրապետություններից միջինասիականները բոլորն էլ տեսնեն ավելի իրական հնարավորություններ սեփական դրամի անցման համար եւ ամենայն հավանականությամբ այդ հարցում առաջ կընկնեն Հայաստանից (քանզի պարզ է արդեն՝ ով առաջ ընկավ, նա կշահի): Դա էլ հին ռուբլու հոսքը կուղղի դեպի մեր հանրապետության «թափանցիկ» սահմանները: Իսկ ինչպես ցույց տվեց վերջերս կայացած փոխվարչապետ Վիգեն Չիտեչյանի մամուլի ասուլիսը, դեպքերի հնարավոր նման զարգացումը եւ դրա, մեղմ ասած, խիստ անցանկալի հետեւանքները գիտակցվում են մեզանում:

Եվ հուսալ, որ օգոստոսի վերջին եւ սեպտեմբերի սկզբին նախատեսված «ռուբլու երկրների» վարչապետների հանդիպումը կլուծի հարցերը հօգուտ Հայաստանի, դա արդեն, թույլ տվեք ասել, մոլորություն է:

Այսպիսով, Ռուսաստանը հստակորեն հասկացրեց, որ այլեւս չի գնա ոչ մի զիջողության, որ սեփական դրամից օգտվելու համար ընկերությունները պարտավորություններ պիտի վերցնեն իրենց վրա, որոնք, անհամատեղելի լինելով անկախ ներքին ու արտաքին քաղաքականության գաղափարի հետ, դրամատեր պետությանը (Ռուսաստանին) իրավունք են վերապահում բոլոր բնագավառներում «անմերժելի խորհրդատուի» դեր ստանձնել: Խոսք է գնում բյուջետային, մաքսային, վարկային ընդհանուր քաղաքականության մասին եւ ամենեւին չի նշվում, որ դրանք պետք համաձայնեցվեն կամ, առավել եւս, որ Ռուսաստանը իրենը պետք համաձայնեցնի մերին, այլ՝ հակառակը: Եվ դա բնական է, մենք ենք խնդրողի դերում, մենք ենք, որ այսօր չենք կարող ինչպես առանց նախկին ԽՍՀՄ պետությունների հետ կապերի, այնպես էլ, առավելապես, առանց Ռուսաստանի:

Եվ, ամենայն հավանականությամբ, այս բոլոր մակարդակներում բանակցությունները կհանգեցնեն մի արդյունքի՝ ռուբլու գոտու բոլոր պետությունները կանցնեն սեփական դրամի (այս տարվա վերջին կամ եկող տարվա սկզբին ի զուր չէր Մոսկվայում քննարկվում վալյուտային միության վերաբերյալ բազմակողմ համաձայնագիրը), որի հետ զուգահեռ, բայց սահմանափակված «շարժ» կունենա ռուսական հին նշագրված ռուբլին:

Այս ամբողջ ընթացքում շատ զգույշ պետք է լինել Ռուսաստանի հետ վարած մեր արտաքին քաղաքականությանը գնահատականներ տալու հարցում: Հարկ է հիշել, որ ռուբլի կորցնելը մի բան է, տնտեսական մակարդակի տրամադրվածությունը, կապերը, որը նույնն է՝ նոր վարկեր ստանալու (եւ հներ մարելու) հեռանկարները՝ բոլորովին այլ, եւ Հայաստանի համար շատ պարագաներում բախտորոշ: Չէ՞ որ Ռուսաստան ասելով պետք հասկացվի ոչ միայն կամ ոչ թե այդ մի պետության վերաբերմունքը մեր հանդեպ, նրա ծրագրերը, պլանները մեզանից, այլ նաեւ նրանց, ում համար Ռուսաստանը որպես գերտերություն դեռեւս մնում է իբրեւ հեղինակություն, նրանց, ում համար Ռուսաստանի արտաքին քաղաքականությունը եղանակ է ստեղծում միջազգային հարաբերություններում:

Այսուհանդերձ, ըստ իս, այս փուլում շատ բան է կախված մեր ներքին խոհանոցում կարգուկանոն ստեղծելուց: Հասկանալի է, խոսքս վերաբերում է ֆինանսական կշեռքի տնտեսական նժարը ծանրացնելուն: Թերեւս ոմանք չհամաձայնվեն, սվիններով ընդունեն այս կարծիք-առաջարկությունը, սակայն ասենք, որ այդ նժարի ծանրացումը ներկա փուլում թույլատրելի է նաեւ ի վնաս ձեռնարկչատիրության որոշակի ուղղության զարգացման (ազգաբնակչության եւ առհասարակ ազատ դրամն իրենց գործունեության մեջ ներառող ամենատարբեր կազմավորումների): Սա այն դեպքն է, երբ պետության, ասել կուզի մեծամասնության շահը պահանջում է փոքրամասնության շահի զոհաբերում:

ՄԱՐՏՏ ԲԵԿՅԱՆ

ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ ԱՐՏՈՆԱԳՐՎԱԾ «ԴԱՎԻԹ ԱՆՀԱՂԹ» ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Է 1993–94 ՈՒՍ. ՏԱՐՎԱ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

Նոր տիպի համալսարանը հիմնված է ժամանակակից բազմաստիճան համակարգային էվոլյուցիոն սկզբունքների վրա, որը ենթադրում է նրա ներառումը ազգային եւ համաշխարհային գոյատեւողականության ծրագրի մեջ:

1. Ժողովրդագիտության եւ լինգվոերկրագիտության ֆակուլտետ.
   ա) հայագիտության (15 տեղ)
   բ) անգլիագիտության (15 տեղ) Վ. Վ. Կարապետյանի անվան,
   գ) ամերիկագիտության (15 տեղ) եւ
   դ) իրանագիտության (15 տեղ) եւ
   ե) կորեագիտության (15 տեղ) բաժիններ:
2. Միջազգային հարաբերությունների (դիվանագիտության) ֆակուլտետ (25 տեղ).
   ա) խաղաղօվկիանոսյան երկրներ
   բ) արաբական երկրներ
   գ) Ֆրանսիա-Բենիլյուքսի երկրներ,
3. Ստեղծագործական ֆակուլտետ.
   ա) հեռուստատեսային եւ ռադիոլրագրության (15 տեղ)
   բ) հեռուստատեսային ռեժիսուրայի (10 տեղ) բաժիններ:

Ուսուցման տեւողությունը հինգ տարի է: Անհրաժեշտության դեպքում համալսարանում կարելի է սովորել անհատական գրաֆիկով:
Համալսարանում կարող են միաժամանակ սովորել մյուս բուհերի ուսանողները, ձեռք բերելով հումանիտար բնագավառի երկրորդ մասնագիտություն՝ ներկայացնելով տեղեկանք այն բուհերից, որտեղ նրանք սովորում են:
Ուսումը վճարովի է: Դրամական կուրսի էական փոփոխման դեպքում համալսարանն իրեն իրավունք է վերապահում փոխել ուսման վարձի չափը:
Ձեռնարկություններն ու կոոպերատիվները պայմանագրային կարգով կարող են ուսուցման համար գործուղել դիմորդներ՝ համալսարանի ընթացիկ հաշվին փոխանցելով նրանց ուսուցման վարձը:
Ընդունելությունը կանցկացվի մրցութային կարգով: Դիմորդների մրցութային ընտրությունը կատարվում է դիմորդների մտավոր ունակությունների բացահայտ անհատական տեստավորման եւ հարցազրույցի հիման վրա, որն անց է կացնում «Սոցիոմեր» սոցիոլոգիական կենտրոնը:
Ընդունելությանը մասնակցելու համար դիմորդները պետք է ներկայացնեն հետեւյալ փաստաթղթերը. ա) դիմում համալսարանի ռեկտորի անունով, բ) միջնակարգ, միջնակարգ մասնագիտական կամ բարձրագույն կրթության վկայական կամ դիպլոմ, գ) բժշկական տեղեկանք (88 ձեւ), դ) 6 լուսանկար (3x4 չափի), ե) ինքնությունը հաստատող փաստաթուղթ:
Ընդունելության մրցույթին մասնակցելու համար դիմորդը պետք է վճարի 3000 ռուբլի, որը, անկախ քննությունների արդյունքներից, չի վերադարձվում նրան:
Գործերն ընդունվում են ս/թ հուլիսի 26-ից, ամեն օր, ժամը 11.00-17.00, բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել ընդունող հանձնաժողովին. Երեւան, Հանրապետության հրապարակ, Միությունների տուն, 1-ին հարկ, ուսումնամեթոդական կենտրոն, 13 սենյակ: Հեռ. 52-05-90

ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅՈՒՆ

Կարճ

Ռուսաստանում թափ է առնում տնտեսական լրատվությունը

Այն, որ տնտեսական լրատվությունը նախկին ԽՍՀՄ երկրներում «խոպան» բնագավառ է, անվիճելի է: Խիստ հավանական է եւ այն, որ այդ խոպանը հերկելը մեծ եկամուտ կբերի, մանավանդ, որ օր-օրի աճում է տնտեսական լրատվության պահանջարկը:

Եւ ահա, ռուսական հանրահայտ «Իզվեստիա» թերթը եւ տնտեսական նորությունների համաշխարհային միացյալ գերմանական «Դաու-ՎԴ» գործակալությունը Մոսկվայում համատեղ կոնցեռն են ստեղծել: Պարզ է, որ կոնցեռնի «արտադրանքի» սպառման շուկան ԱՊՀ անդամ երկրներն են, իսկ հիմնականում՝ Ռուսաստանը:

«Իզվեստիա-Դաու-ՎԴ» կոնցեռնը ամեն օր աշխարհի գրեթե բոլոր մասերից 700-2000 հաղորդագրություններ է ստանում անգլերեն եւ գերմաներեն լեզուներով: Տնտեսական լրատվության այդ ողջ հեղեղը տեսակավորվում է 14 խմբերի, ընդ որում սպառողը կարող է բաժանորդագրվել ինչպես մեկ լրատվական խմբի, այնպես էլ բոլոր խմբերին միասին վերցրած: Իսկ ողջ տեղեկատվությունը հաղորդվում է «էլեկտրոնային փոստով», համակարգչային ցանցի միջոցով:

Կոնցեռնը ապահովում է նաեւ տնտեսական լրատվության հակառակ հոսք. Ռուսաստանից՝ ավելի քան 40 երկրներ միաժամանակ, օրը 15 տեղեկատվություն միջին արագությամբ: Հատուկ այս նպատակին է ծառայում կոնցեռնի «Նովինֆորմ» թղթակցական ցանցը:

Ավելացնենք, որ «Իզվեստիա-Դաու-ՎԴ» համատեղ կոնցեռնը իր բաժանորդներին, որոնց թվում են արդեն կառավարական կառույցներ, տնտեսական ձեռնարկություններ, կոմերցիոն բանկեր եւ գործարար աշխարհի այլ ներկայացուցիչներ, շատ կարճ ժամանակամիջոցում ապահովում է հավաստի, [illegible], բազմազան տնտեսական լրատվությամբ:

ԷԿՈ-ՊՐԵՍ

Սեւանի թերակղզում անց է կացվելու երիտասարդական փառատոն

Օգոստոսի 28-ին Սեւանի թերակղզում տեղի է ունենալու «Սեւան-93» միջազգային երիտասարդական փառատոն, որին մասնակցելու են հանրապետության լավագույն համույթներն ու անհատ կատարողները, անց են կացվելու առագաստանավային սպորտի ցուցադրական մրցումներ, երիտասարդ նկարիչների ցուցահանդես-վաճառք եւ այլ միջոցառումներ:

Փառատոնը կազմակերպել են Սպորտի եւ երիտասարդության պետական վարչությունը եւ Սեւանի քաղխորհուրդը: Հրավիրված հյուրերի թվում են ՀՀ նախագահը, փոխնախագահը, վարչապետը, ԳԽ նախագահը, վերջինիս տեղակալները եւ հանձնաժողովների նախագահները, նախարարները, Հայաստանում հավատարմագրված դեսպանները եւ այլոք: Ինչպես հայտնեց ՀՀ ֆիզիկական կուլտուրայի, սպորտի եւ երիտասարդական գործերի պետական վարչության արտաքին կապերի եւ տուրիզմի բաժնի վարիչ Վահե Վանեսյանը, փառատոնի նպատակներն են իշխանություններին եւ դիվանագետներին ծանոթացնել հանրապետության սպորտի եւ երիտասարդության գործերի ներկայիս վիճակին եւ ընդլայնել միջազգային կապերը: Վանեսյանի խոսքերով, այս փառատոնը ելույթ ունեցողների համար յուրովի ցատկահարթակ կհանդիսանա, քանի որ «մենք նախատեսում ենք հովանավորել նրանց ուսումն արտասահմանում»:

ՆՏ

Ըստ անգլիացիների, մենեջմենթի դասընթացները արդյունավետ չեն: Մոսկվայի բիզնեսի դպրոցը եւ Հենլիի (Մեծ Բրիտանիա) մենեջմենթի քոլեջը Ռուսաստանի մի քանի տասնյակ քաղաքացիների համար (հատուկ այդ նպատակով ընտրված) Անգլիայում մենեջերական գործի ուսուցման համատեղ դասընթացներ են կազմակերպել: Սակայն դասընթացների անգլիացի կազմակերպիչների մեծ մասը, ելնելով ապագա մենեջերների ներկա պահվածքից, կասկածում է, թե լուրջ արդյունքներ կլինեն: Նրանք ընդհանրապես կասկածի են ենթարկում ռուսների համար նման դասընթացների կազմակերպմանը, այդ գործում խոշոր գումարներ ներդնելու նպատակահարմարությունը: ԷԿՈ-ՊՐԵՍ

digitised by A.R.A.R.@

Քաղաքական

ԻՐԱՆ. ԱԴՐԲԵՋԱՆՑԻ «ՓԱԽՍՏԱԿԱՆՆԵՐԻ» ԽՆԴԻՐԸ, ՀՆԱՐԱՎՈՐ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ՎՏԱՆԳՆԵՐԸ

Վերջին օրերին Ադրբեջանի պետական քաղքայական ճեքնան միջազգային ասպարեզում հերթական «հարձակումն» է ծավալել Հայաստանի Հանրապետության դիրքերի վրա, որպես պատրվակ օգտագործելով Լաչինի մարդասիրական միջանցքից հարավ եւ ԼՂՀ Հադրութի եւ Ադրբեջանի Ջեբրայիլի շրջանների վարչական սահմանների կցակետում մոտ 3 օր շարունակվող մարտերը, որոնք սանձազերծել է հենց ադրբեջանական կողմը: Ղարաբաղյան քաղքության հերթական ալիքի նպատակներից մեկն ակնհայտ է. հասնել համաշխարհային հասարակական կարծիքի արմատական փոփոխման, որպեսզի էլ ավելի մոտեցվի ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի մշտական անդամ երկրների տրամադրությունների բեկման եւ Հայաստանն ագրեսոր ճանաչող վճռի կայացման պահը:

Ի՞նչ ուրիշ նպատակներ կարող են լինել: Դրանք մեզ թվում են առավել հեռահար, ուստի եւ առավել հետաքրքրական...

Այն պայմաններում, երբ աշխարհում մշտապես տեղի է ունենում ուժերի բեւեռացում եւ ստեղծվում են քաղաքական նոր իրողություններ, բացառված չէ, որ Հայաստանի, Լեռնային Ղարաբաղի եւ Ադրբեջանի շուրջն ստեղծված այսօրվա ամբողջ իրավիճակի հեղինակը լինեն Անդրկովկասյան շրջանից դուրս գտնվող ազդեցիկ ուժերը, անկասկած, առավել համաշխարհային արդյունքի հասնելու համար, քան Հայաստանին միջազգային պատժամիջոցների ենթարկելն է: Այսօր, երբ արդեն է Ռուսաստանի արտգործնախարար Անդրեյ Կոզիրեւի այն հայտարարությունը, թե աֆղանա-տաջիկական սահմանը սոսկ երկու երկրների պետական սահման չէ եւ նույնիսկ ԱՊՀ երկրների սահման չէ, այլ... ԵԱՀԽ, այսինքն ամբողջ Եվրոպական միավորման սահման, կարելի է միանշանակ անսխալ կերպով ենթադրել, որ այսպես կոչված քաղաքակիրթ աշխարհը պատրաստվում է հարձակման անցնել մոլորակի այն մասի վրա, որը փորձում է իր կյանքը կառուցել առանց հաշվի առնելու Արեւմուտքի ռազմավարական շահերը եւ ստրկամտորեն ընդունելու այսպես կոչված «արեւմտյան արժեքները», այսինքն այն երկրների վրա, որոնցում կառավարում են Արեւմուտքի կողմից վաղ վերահսկվող կամ բնավ չվերահսկվող վարչակարգեր: Արեւմուտքի խոշորագույն քաղաքագետները չեն էլ թաքցնում, որ իրենց առաջին հերթին տագնապեցնում է աշխարհում, հիմնականում մահմեդական պետություններում կրոնական արմատականության միտումների աճը: Իսկ որոշ երկրներում դա վաղուց ոչ թե միտում է, այլ ամենօրյա իրողություն. կղերական մահմեդական գործիչները վերահսկում են հասարակական կյանքի փաստորեն բոլոր ոլորտները: Նման պետություններից մեկը Իրանի Իսլամական Հանրապետությունն է, որն անմիջականորեն սահմանակից է Ադրբեջանին եւ Հայաստանին:

Այդ երկիրն ինքնին վիթխարի հետաքրքրություն է ներկայացնում, թեկուզ այն պատճառով, որ առանձնահատուկ աշխարհաքաղաքական դիրք է զբաղեցնում եւ էներգակիրների կարեւորագույն արտահանողներից մեկն է (ամենացածրագույն հարցը Արեւմուտքի երկրների համար): Բայց այն կապակցությամբ, որ Լեռնային Ղարաբաղում ադրբեջանական կողմի սանձազերծած վերջին մարտերը տեղի են ունենում հենց Իրանի սահմանի անմիջական մոտակայքում, հետաքրքրությունն ակնհայտորեն մեծանում է:

Բաքվի հեռուստատեսությունն ու ռադիոն 3-4 օրվա ընթացքում արդեն մի քանի անգամ ընդգծում են, թե «հայկական բանակի հարձակման հետեւանքով» (թեեւ պաշտոնական Բաքուն արդեն մասնակցել է Ստեփանակերտի հետ երկկողմ բանակցություններին, այսինքն փաստորեն ճանաչել է եթե ոչ ԼՂՀ-ի անկախությունը, ապա գոնե առանձին Ղարաբաղի բանակի գոյության փաստը) Ադրբեջանի քաղաքացիական բնակչությունը թողնում է երկրի հարավ-արեւմուտքի շրջակենտրոնները եւ առհասարակ մարտական գործողությունների գոտին, փախչելով դեպի Արաքս գետը, որի աջ ափին արդեն իրանական տարածք է: Հաղորդվում է նաեւ, որ ավելի քան 100 մարդ կարողացել է Ադրբեջանից թափանցել Իրան: Ընդ որում առաջնորդվող օտարերկրյա հեռուստատեսությունը դրսեւորեցին ՄԱԿ-ի ներկայացուցիչները. իրանական ափին ադրբեջանցի փախստականներին արդեն սպասում էին վրաններ, բժիշկներ, մարդասիրական օգնություն: Ավելին, ՄԱԿ-ի պաշտոնյաները այն կարծիքը հայտնեցին, որ մոտ օրերս փախստական կարող է դառնալ 216 հազար մարդ...

Ռազմական գործողությունների թատերաբեմին մոտիկ լինելը եւ ադրբեջանցիների կողմից պետական սահմանն անվերահսկելի կերպով զանգվածաբար անցնելու լուրջ վտանգը Իրանի ղեկավարությանն ստիպեցին Արաքսին մոտեցնել բանակի եւ ժանդարմերիայի լրացուցիչ ստորաբաժանումներ: Նշենք, որ Իրանի իշխանությունները վերջին անգամ նման արտակարգ միջոցի էին դիմել միայն 1989 թ. դեկտեմբերին, երբ ԱԺՃ-ի կողմնակիցների բազմահազարանոց ամբոխները ճեղքեցին խորհրդա-իրանական սահմանը դրա ադրբեջանական ամբողջ հատվածում Արաքսի երկու կողմերում ապրող «ազգակիցների միավորման համար»... Այն ժամանակ իրանցի սահմանապահները որոշ դեպքերում կրակ էին բացում սահմանախախտների վրա: Մինչդեռ այժմ...

Հարկ է ավելացնել, որ ԱՄՆ-ում եւս առանձնահատուկ հետաքրքրություն են դրսեւորում հայ-ադրբեջանական հարաբերություններում ստեղծված նոր իրադրության եւ դրանցում Իրանի դերի նկատմամբ: Մասնավորապես, ամերիկյան մամուլը («Վաշինգտոն պոստ») վերսկսել է նյութերի հրապարակումը, որոնցում «կանխագուշակվում է» ԼՂՀ-ի եւ Ադրբեջանի պատերազմին Իրանի ռազմական միջամտության հավանականությունը, ինչպես նաեւ փորձեր են արվում այդ ազգամիջյան հակամարտությունը ներկայացնել որպես քրիստոնյաների եւ մահմեդականների կրոնական դիմակայություն:

Փաստերի շարադրման եւս մեկ բնորոշ կողմ. որքան էլ տարօրինակ է, Իրանի իշխանությունները դիվանագիտական առանձնակի եռանդ չեն դրսեւորում, չեն շտապում կոնկրետացնել գնահատականները: Միակ բանը, որ կարելի է նշել, արտգործնախարար Վելայաթիի անցյալ շաբաթ Բաքվում արած ներբական առաջարկությունն է հակամարտության կարգավորմանը միջնորդելու վերաբերյալ:

Վերոշարադրյալի հիման վրա կարելի է ենթադրել, որ Արեւմուտքը փորձում է նոր պատրվակ գտնել Անդրկովկասում Հայաստանին եւ Իրանին ռազմական գործողությունների մեջ ներքաշելու համար, որն իր ներքին Արեւմուտքին հավասար հնարավորություն կտար վաղուց մտահղացված հարվածը հասցնել Իրանի ներկա իշխանության կառույցներին: Իրանի հոգեւորականության իշխանազրկում, աշխարհականության թելադրանքին Իրանի ներքական ենթարկում, իսկ այդ նպատակների ձախողման դեպքում Իրանում ազգամիջյան բախումների երահրում իրանական պետության ծրագրված մասնատման համար՝ մեր կարծիքով սա է Արեւմուտքի եւ Մոսկվայում նրա դաշնակիցների հավանական ռազմավարական ծրագիրը, որտեղ, ինչպես հայտնի է, ամենից արեւմտամետ քաղաքագետը հենց Անդրեյ Կոզիրեւն է, որի խոսքերն արդեն նշեցինք:

Բայց այդ դեպքում դա ինչպե՞ս կապել, օրինակ, այն փաստի հետ, որ Իրանը ներկայումս ռուսական զենքի հիմնական ներմուծողներից մեկն է:

Այստեղ, ըստ երեւույթին, հնարավոր է հետեւյալ միակ վարկածը. Ռուսաստանում գրեթե բոլոր պայմաններն առկա են Կոզիրեւի արեւմտամետ արտաքին քաղաքական գծից աստիճանաբար հրաժարվելու համար: Այն, որ այդ գերտերության ռազմավարական եւ աշխարհաքաղաքական շահերը միշտ կտրուկ կտարբերվեն Արեւմուտքի շահերից, կանխատեսում էր դեռ ամերիկացի քաղաքագետ, նախկին պետքարտուղար Զբիգնեւ Բժեզինսկին, ընդգծելով, որ նույնիսկ ոչ կոմունիստական Ռուսաստանը ԱՄՆ-ի մշտական մրցակիցը կլինի աշխարհին ազդեցության ոլորտների բաժանելու պայքարում: Քանի որ այժմ քաղաքական խաղեր են կատարվում չգիտես ինչու դեպի հարավ՝ Իրանի սահման ձգտող թուրքախոս ադրբեջանցի «փախստականների» հետ, որտեղ նրանց «սպասում են» համապատասխան կերպով պատրաստված ՄԱԿ-ի ներկայացուցիչները, այլ ոչ թե դեպի արեւելք, այսինքն Ադրբեջանի ռազմական գործողություններից զերծ շրջաններ (իսկ այնտեղ տանող ճանապարհները ԼՂՀ պաշտպանության բանակը չի գրավել եւ չի փակել), պետք է ենթադրել, որ Արեւմուտքը փորձում է խաղարկել թյուրքական խաղաքարտը, հույս ունենալով, այնուամենայնիվ, Կասպից ծովի հարավային ափին «թյուրքական գոտի» ստեղծել Թուրքիայի հովանու ներքո, որն արդեն 4 տարուց ավելի ԱՄՆ-ի կողմից քարոզվում է որպես հետխորհրդային պետությունների զարգացման ամենահարմար մոդել: Ի դեպ, դեռ Ադրբեջանի նախագահ Աբուլֆազ Էլչիբեյն անցյալ տարի հանդիսավորապես երդվել էր պաշտպանել Իրանում ճնշված «ազերիների» իրավունքները, իսկ մեկ անգամ նույնիսկ թույլ էր տվել պետության ղեկավարին անվայել բռնաժական ելույթ, հայտարարելով, թե իր նվիրական ցանկությունն այն է, որ Իրան կոչվող պետությունն այլեւս գոյություն չունենա...

Չմոռանանք նաեւ, որ Արեւմուտքը ձգտել է Միջին Ասիայից եւ Ադրբեջանից դեպի Թուրքիա (իսկ այնտեղից՝ Միջերկրածովյան նավահանգիստներ եւ այնուհետեւ Եվրոպա) նավթամուղներ ու գազամուղներ կառուցելու ծրագրեր, որոնք շրջանցելու են Ռուսաստանը: Ըստ երեւույթին, այնտեղ այդ ծրագրերից չեն հրաժարվել:

Բայց Ռուսաստանին բնավ հարկավոր չեն ոչ իր հարավային սահմաններում գտնվող «թյուրքական գոտին», ոչ էլ իր նախկին սահմանային «ազգային ծայրամասերի» հումքի կորուստը, քանի որ հետագայում Արեւմուտքի այդ նույն շրջանակները ցանկության դեպքում կկարողանան Առաջավոր եւ Կենտրոնական Ասիայում իրենց ռազմավարական նվաճումներն օգտագործել առաջին հերթին Ռուսաստանի տարածքային ամբողջականության դեմ: Հետեւաբար Ռուսաստանը պետք է զինի այդ նույն Իրանը, որպեսզի նա ի վիճակի լինի թե՛ ... ցույց տալ, մինչեւ Ռուսաստանի ղեկավարության պաշտոնական դիրքորոշման պարզումը: Առավել առհասարակ էլ Ռուսաստանն ստիպված կլինի համընկնել Իրանի մասնակցությամբ հնարավոր հակամարտության մեջ անմիջականորեն նաեւ Թուրքիայի ներքաշմանը, ինչը ռուս զինվորականներին իրավունք կտար գործի դնել իրենց կարողությունները եւ իրականացնել Ռուսաստանի ռազմավարական ծրագրերը... Իհարկե, խոսքը Մոսկվայի քաղաքական այն շրջանակների մասին է, որոնք չեն ցանկանում Ռուսաստանը տեսնել «երրորդ աշխարհի» երկրների շարքում եւ ձգտում են պահպանել ու ամրապնդել վերջին 3-4 ամսում միջազգային ասպարեզում ցուցադրվող ռուսական հարձակողական նախաձեռնությունը:

Հայաստանը եւ ԼՂՀ-ն ի՞նչ կարող են ակնկալել իրադրության նման զարգացման դեպքում: Եթե Ռուսաստանում քաղաքական ուժերը չհանգեցնեն Մոսկվայում բեկում կարճատեւ անիշխանության, ապա Հայաստանի Հանրապետությունը եւ թե ԼՂՀ-ն բավականաչափ հավաքական կերպով պետք է ջանան չխանգարել ռուսների քաղաքականությանը, ինչպես նաեւ իրագործել իրենց ազգային խնդիրները: Սակայն հակառակ դեպքում առկա կլինեն սադրանքների (այդ թվում զինված) իրականացման բավական մեծ վտանգ հայկական երկու պետությունների դեմ:

ՍԵՐԳԵՅ ՇԱՔԱՐՅԱՆՑ

Ռուսաստան

Հերթը Ելցինինն է

Ռուսաստանում շարունակվում են կոռուպցիայի դեմ մերկացումները եւ այդ առիթներով շահարկումները: Վերջերս հայտնի փաստաբան Անդրեյ Մակարովը երեքշաբթի օրը հեռուստատեսությամբ ցուցադրեց փոխնախագահ Ալեքսանդր Ռուցկոյին մեղադրող փաստաթղթերը: Այժմ փոխնախագահը քննարկում է հայտնված նոր իրավիճակը եւ սպառնում է, որ այսօր երեկոյան նա ելույթ կունենա հեռուստատեսությամբ, ներկայացնելով նոր փաստարկներ: Իսկ Սահմանադրական դատարանից հայտնեցին, որ «Ռուցկոյի գործի» քննարկման համար այնտեղ դեռ չեն ստացել դիմումնագիր, որը խոստացվել էր միջգերատեսչական հանձնախմբի մի քանի օր առաջ կայացած հեռուստատեսային ասուլիսում:

Մինչդեռ զինծառայողների գործերով խորհրդարանական հանձնաժողովի նախագահ, «Վերածնունդ» հիմնադրամի նախագահ Ալեքսանդր Կորովնիկովը, որի անունը շրջանառվում է, կապված այս գործի հետ, հայտարարեց, որ Ռուսաստանի նախագահի «շրջապատը փորձում է քաղաքական պատերազմ հռչակել» Ռուսյան խարդավանքով Ալեքսանդր Ռուցկոյին, Վալենտին Ստեպանկովին եւ ուրիշների: Չորեքշաբթի օրը կայացած մամուլի ասուլիսում հայտնեց, որ հիմնադրամի դեմ օգտագործվում են ամենասարսափելի կեղծիքներ «ընդհուպ մինչեւ ստորագրությունների կեղծում», իսկ Անդրեյ Մակարովի կայացրած փաստարկները նա համարեց «սկզբից մինչեւ վերջ կեղծիք»: Կորովնիկովի խոսքերով, այս հիմնադրամի առաջին նախագահը Բորիս Ելցինն էր, որի հրամանագրով այն վերափոխվեց պետական-հասարակական կազմակերպության, ինչը հնարավորություն տվեց «հիմնադրամի գործունեության ժամանակ օգտագործել պետական փողերը»: Այժմ «ռուսական ...» նախագահին վարկաբեկելու նպատակով ցանկանում են ստանալ այն ... ների փաստաթղթերը, երբ ղեկավարը Ելցինն էր:

Այժմ, թերեւս, պետք է սպասել գերատեսչական հանձնաժողովի թին:

ՄԻԱՍԻՐ ԵՆ...

Երեւանի «ՕՆԱՍԻՍ-ՄԵՆԵՋԵՐ» ուսումնական կենտրոնը հրավիրում է

Կարճատեւ եւ ինտենսիվ դասընթացների գործարար մարդկանց եւ սկսնակների, ուսումնասիրելու բոլորի եւ մենեջերի մասնագիտական առարկաներ՝ մարքեթինգ, մենեջմենտ, ֆինանսավորում, արտաքին տնտեսական գործունեություն, բիզնեսի կազմակերպման իրավական հիմունքներ, ինչպես նաեւ անգլերեն լեզուն: Երաշխավորները կստանան մենեջերի եւ բրոկերի որակավորում, լավագույնները կմիջնորդվեն աշխատանքի: Ուսման տեւողությունը մեկ ամիս է, դասընթացների սկիզբը սեպտեմբերի 1-ից:

● Ողորդական ավագ դասարանցիներին (14-17 տարեկան) մարկետինգի, մենեջմենտի եւ տնտեսագիտական առարկաների հիմունքները ուսումնասիրելու: Ուսման տեւողությունը 3 ամիս:

● Կանանց եւ աղջիկների կար ու ձեւի դասընթացներին բարձրորակ մասնագետները կփոխանցեն Չեզ արհեստի կարեւոր ունակությունները:

● Ուսման տեւողությունը 3 ամիս:

Դիմողի հասցեն՝ Երեւան, Մաշտոցի պողոտա, Հայպետշինիի շենք (Նալբանդյան 13) Հեռախոս 56 05 91

ՆՈՐ ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԽԱՂ

Ձեր ընտանիքի ցանկացած չորս անդամներից յուրաքանչյուրի համար վճարելով ընդամենը 400 ռուբլի եւ գնելով 1600 ռուբլի ընդհանուր արժողության 4x100 վիճակախաղի տոմս, դուք ստանում եք բացառիկ հնարավորություն շահելու՝

1. արտասահմանյան արտադրության ավտոմեքենա
2. Փարիզ ընտանեկան ուղեւորության չորս ուղեգիր
3. Կանխիկ գումար 4 000 000 ռուբլի

Ինչպես նաեւ ... կահույք, տեսա եւ լսաարձակորումներ, գորգեր, կենցաղային իրեր եւ շատ հաճելի անակնկալներ: Մի կորցրեք ձեր ընտանիքը տնտեսական ճգնաժամից հանելու այս արտակարգ հնարավորությունը:

4x100 վիճակախաղի տոմսերը վաճառվում են մասնագիտացված կետերում

ՉՈՐՍ ԱՆԳԱՄ ՀԱՂԹԻՐ

digitised by A.R.A.R.@

Ֆրանսիա

ՍԵՓԱԿԱՆԱՇՆՈՐՀՈՒՄ. ԷԴՈՒԱՐ ԲԱԼԱԴՅՈՒՐԻ ՄՈԴԵԼԸ

Ֆրանսիայի տեսական առաջատար արդյունաբերական եւ ֆինանսական ընկերություններն աճուրդի են դրվում: Նրանցից առաջինը տեղի կունենա աշնանը: Էդուար Բալադյուրի կառավարությունը հայտարարել է 21 ընկերության եւ դրամատների առաջիկա սեփականաշնորհման մասին: Դրանցից են աշխարհով մեկ հայտնի «Կրեդի Լիոնեն», «Բյուլը», «Թոմսոնը», «Ռենոն», «Պեշինեն»:

Առաջին հերթին մասնավորի ձեռքը կանցնեն ներդրողների համար ամենահրապուրիչ ընկերությունները՝ այսօրվա Ֆրանսիայի արդյունաբերական խոշորագույն «Ռոն-Պուլենկ» կոնցեռնը, նավթամիթական «Էլֆ-Ակիտեն» հսկան, ֆրանսիական խոշորագույն դրամատներից մեկը՝ «Բանկ Նասիոնալ դը Պարի» (BNP), ինչպես նաեւ միջին չափի «Էրվե» դրամատունը, որի ներգրավումը պետական սեփականության աճուրդի առաջին ալիքի մեջ մի քիչ անսպասելի եղավ: Ինչպես գտնում են փորձագետները, սեփականաշնորհման հետեւանքով գանձատուն կմտնի 77,5-ից մինչեւ 94 միլիարդ ֆրանկ, կամ մինչեւ 16 միլիարդ դոլլար: Ընդ որում, 40 միլիարդ ֆրանկ կմուծվի արդեն այս տարի: Իսկ ընդամենը պետությունը սեփականաշնորհումից սպասում է ստանալ 280–360 միլիարդ ֆրանկ:

Բաժնետոմսերի վաճառքի չափը, որն առաջարկվում է ինչպես ֆրանսիական, այնպես էլ արտասահմանյան ներդրողներին, կախված կլինի շուկայի կացությունից եւ նրանից, թե պետությունը կարո՞ղ է գումարի բաժնետոմսերը վաճառել ամբողջովին, թե փոլ առ փոլ:

Պետական հատվածի ընկերությունների վաճառքից ստացած միջոցները պաշտոնական Փարիզը կտրամադրի տնտեսության առողջացման կառավարական ծրագրի իրագործմանը, որը նախատեսում է, մասնավորապես, բանվորական նոր տեղերի ստեղծում, բնակարանային շինարարության ծավալում եւ ենթակառուցվածքների զարգացում: Բացի դրանից, այն թույլ կտա կրճատել բյուջեային դեֆիցիտը, որն այս տարի կարող է հասնել 317 միլիարդ ֆրանկի:

Բալադյուրի կառավարությունը գիտակցաբար որոշեց ֆրանսիական արդյունաբերության ապապետականացումն սկսել պետական հատվածի «սերուցքից», աշխատելով բացառել նվազագույն ռիսկը, որտեսզի չվարկաբեկի ծրագիրն ամբողջովին: Սեփականացվող ընկերությունների առաջին խումբը կազմված է «ծայրահեղորեն հուսալի ֆիրմաներից»: Նրանք բոլորն էլ, բացառությամբ «Էրվե» դրամատնից, նախորդ տարին ավարտել են ֆինանսական դրական արդյունքով: Նրանք լավ ծանոթ են տեղական եւ դրսի ներդրողներին, փարիզյան բորսայում ունեն լավ համբավ, որը կհեշտացնի էմիսիայի արժեքի որոշման խնդիրը:

Անկախ մասնագետներից կազմված հատուկ սեփականաշնորհման կոմիտեի կազմը, որը տեղական եւ արտասահմանյան խորհրդականների օգնությամբ կգնահատի աճուրդի հանվող ձեռնարկությունները: Բացի դրանից, կոմիտեն կզբաղվի ապագա համախորհրդների որոնումներով, մեծական բաժնետերերի կայուն միջուկի ձեւավորմամբ, տեխնիկական այլ խնդիրների լուծմամբ: Բացառված չէ, որ սեփականացումից առաջ տեղի կունենան փոփոխություններ ընկերությունների ղեկավարություններում:

Երբեմն տարբեր հատվածներում նրանց ընտրելով, կառավարությունն իրեն իրավունք է վերապահել որոշելու, թե սեղմեմբերին որից կազատվի առաջին հերթին: Կառավարությունը բավականին վստահ է բաժնետոմսերի պահանջարկի վրա, ելնելով հուլիսի սկզբին Բալադյուրի կողմից թողարկված փոխառության տոմսերի հաջողությունից: Փոխառությունը, որի բաժնետոմսերը կարող են վերածվել սեփականաշնորհվող ձեռնարկությունների բաժնեթղթերի, արդեն տվեց 110 միլիարդ ֆրանկ՝ գրեթե երեք անգամ ավելի, քան նախատեսվում էր:

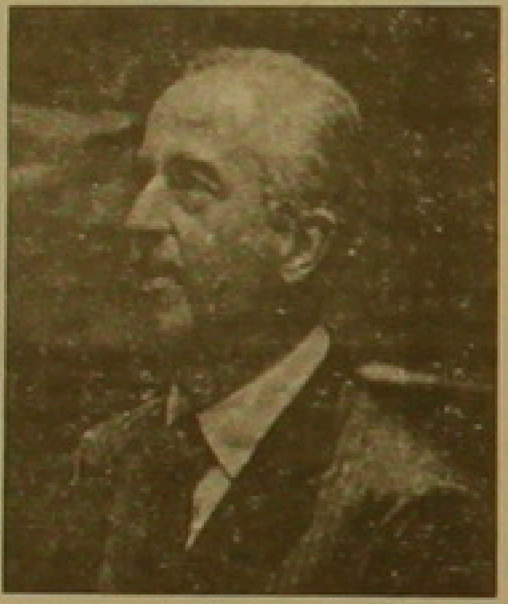

Ընդհանուր առմամբ ապապետականացման ծրագիրը նախատեսում է մի շարք միջոցառումներ ազգային շահերի պաշտպանության տեսակետից: Հատկապես սեփականաշնորհման մասին օրենքը կառավարությանը թույլ կտա պահպանել «ոսկե» բաժնետոմսը, այն հաշվով, որտեսզի պահպանվի իր հսկողությունն այն ընկերությունների նկատմամբ, որոնք մտնում են տնտեսության «զգայական» հատվածների մեջ՝ էներգետիկական, պաշտպանական, ինչպես նաեւ բարձր տեխնոլոգիաների ոլորտում: Որոշ դեպքերում կառավարությունը կարող է շրջափակել ակտիվների վաճառքը, եթե, իր կարծիքով, այն կարող է երկրին վնաս հասցնել: Օրինակ, պահանջվում է պետության համաձայնությունը 5 տոկոսից ավել կապիտալ ձեռք բերել այն ֆիրմաներից, որոնք գործում են անվտանգության, պաշտպանության եւ առողջապահության բնագավառներում:

Կառավարական ծրագիրը կպսակվի՞ հաջողությամբ: Առայժմ Բալադյուրի թիմը գործում է ծայրահեղ զգուշությամբ, եւ այն ամենալավը, ինչ կառավարությունը պատրաստ է ներկայացնել վաճառքի, ըստ երեւույթին, պահանջարկ կունենա: Խնդիրներ կծագեն, երբ գործը հասնի վնասաբեր ընկերություններին, ինչպիսին է «Բյուլը»:

Կառավարությունը գործում է, ենթադրելով, որ Ֆրանսիան վերապրում է առաջարկի ճգնաժամ, որն առաջացել է ներդրումների մակարդակի խիստ նվազման հետեւանքով: Ուստի նա ձգտում է ավելի շատ միջոցներ ստանալ բնակչությունից եւ այն տալ ձեռնարկություններին: Իսկ Ֆրանսիայում շատերը, այդ թվում կառավարող մեծամասնությունում, համոզված են, որ երկիրը բախվում է պահանջարկի ճգնաժամի հետ: Բնակչության գնողունակությունը նվազում է: Ներդրողները վախենում են սխալվել եւ ձեռք բերել վնասաբեր ընկերությունների բաժնետոմսերը: Բացի դրանից, ներդրողներին վախեցնում են կառավարության տատանումները տնտեսական կուրսի անցկացման գործում: Նրանց համար կարեւոր է, թե ի՞նչ կհրամայեն նրանց անել, եթե պարզվի, որ Ֆրանսիայի տնտեսության հիվանդության ախտորոշումը սխալ է կատարվել:

Պատրաստեց
ՀԵՆՐԻԿ ԼՈՒԼՈՅԱՆԸ

ԱՄՆ

Զինաթափման հանձնառականներ

Ինչպես հաղորդում է «Դիֆենս նյուզ» թերթը, ԱՄՆ-ի Ջորջթաունի համալսարանի ռազմավարական եւ միջազգային հետազոտությունների կենտրոնի զեկուցագրում Ռուսաստանին եւ ԱՄՆ-ին կոչ է արվում արագացնել Start-2 պայմանագրին համապատասխան կրճատման ենթակա միջուկային սպառազինությունների ոչնչացումը եւ այն ավարտել ոչ թե պայմանագրով նախատեսվածի պես 2003 թվականին, այլ արդեն 1996–97 թթ.: Հետազոտության հեղինակները նաեւ առաջարկել են իջեցնել միջուկային համակարգերի մարտավիճակի մակարդակը: Որպես զինաթափման կարեւոր քայլ, նրանք առաջարկում են քննության առնել Արեւմտյան Եվրոպայում մարտավարական միջուկային զենքի իսպառ վերացման հարցը: ԱՄՆ-ի եւ Ռուսաստանի խնդիրը պետք է լինի նաեւ այն, որ Մեծ Բրիտանիան եւ Ֆրանսիան իրենց միջուկային սպառազինությունները սահմանափակեն 200 մարտագլխիկով եւ ուսումնասիրեն միջազգային միջուկային ուժերի ստեղծման հարցը:

Զեկուցագրում նշվում է, որ եթե ռուսական միջուկային սպառազինությունների հենակետերի ոչնչացման ամերիկյան միջուկային ռազմավարությունը փոփոխվի եւ հարվածներ նախատեսի միայն զինված ուժերի, սովորական սպառազինությունների կուտակման վայրերի եւ ռազմարդյունաբերական օբյեկտների համար, դա թույլ կտա մինչեւ 2010 թվականը ԱՄՆ-ի միջուկային մարտագլխիկների թիվը կրճատել եւ հասցնել 1000 միավորի: Իսկ եթե որպես թիրախներ ընտրվեն միայն զինված ուժերը, բավարար կլինի մի քանի հարյուր միջուկային լիցքը:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Կանադա

Լեզվական խնդիրը բազմազգ երկրում առաջնայիններից մեկն է

Զանրահայտ է այն տեսակետը, թե Կանադայում հնարավոր չէ հավակնել համազգային ղեկավարի դերին, ազատորեն չտիրապետելով երկու հիմնական լեզուներին՝ անգլերենին եւ ֆրանսերենին: Կանադայի վարչապետ տիկին Կիմ Քեմփբելը Մոնրեալի հոլեջներից մեկում անցավ ֆրանսերենի կատարելագործման յոթօրյա արագացված դասընթացները, մի անգամ եւս ցուցադրելով, թե կանադական քաղաքագետների մոտ լեզվաքաղական հոգսերը ամենեւին էլ վերջին տեղը չեն գրավում:

1976 թ. Քվեբեկում, որ մեծամասնություն են կազմում ծագումով ֆրանսիացիները, իշխանության եկած անջատողական կուսակցության կողմից ընդունվեց լեզվական մի խիստ օրենք, որը սահմանափակում էր անգլերենի օգտագործումը ձեռնարկություններում եւ առեւտրում, ինչպես նաեւ ընդունելությունն անգլիական դպրոցներ: Տուգանքի սպառնալիքով փոխվեցին անգլերենով գրված բոլոր ցուցափեղկերը, իսկ անգլիական դպրոցներ ընդունվում են միայն այն երեխաները, որոնց ծնողներից մեկը Քվեբեկ նահանգում ստացել է անգլիական կրթություն: Այսպես, օրինակ, եթե Քվեբեկ մեծական բնակության է փոխադրվում Օնտարիո նահանգից կամ Նյու Յորքից որեւէ ընտանիք, այդ ընտանիքի երեխաները պարտավոր են գնալ ֆրանսիական դպրոց: Ճիշտ է, այդ օրենքը չի տարածվում մասնավոր բանկ դպրոցների վրա: Արդյունքում, այդ տարիներին Քվեբեկը կորցրեց 174 անգլիական դպրոց, եւ այժմ նրանք ավելի քիչ են, քան ֆրանսիականները Օնտարիո նահանգում:

Անգլերենի սահմանափակումը եւ Քվեբեկ նահանգի անջատման սպառնալիքն առաջացրին անգլիախոս բնակչության արտահոսք նահանգից, ինչպես նաեւ շատ ընկերությունների արտագաղթը, որոնց համար շատ բանկ է գործավարությունը փոխադրել ֆրանսերենի: Դա չէր կարող չազդել նահանգի տնտեսության վրա: Եւ այս տարի Ռոբեր Բուրասի ազատական կառավարությունը թեթեւակի բուլացրեց լեզվական օրենքը, թույլ տալով առեւտրական ցուցափեղկերի վրա բացի ֆրանսերենից գրել նաեւ այլ լեզուներով, սակայն չափով ավելի փոքր եւ ավելի նվազ նկատելի տառերով: Կառավարությունը, սակայն, չհամարձակվեց դեմ գնալ քվեբեկյան ազգայնամոլներին եւ ընդարձակել ընդունելությունն անգլիական դպրոցներում, չնայած այդ մասին խոսակցություններ եղան:

Այն ժամանակ Քվեբեկում անջատողական տրամադրությունները նվազեցին: Հասարակական կարծիքի վերջին հարցման արդյունքներով, նահանգի բնակչության միայն 35 տոկոսն է կարծում, թե Քվեբեկը կանջատվի: Ընդամենը մեկ տարի առաջ այդպիսիները կազմում էին 44 տոկոս: Քվեբեկյան անջատողականությանը հերթական հարված հասցրին հնդկացիները: Քվեբեկում բնակվող հնդկացիները, ակնարկելով 17-րդ դարի պայմանագրերը, հայտարարեցին, թե իրենք երբեք չեն հրաժարվել իրենց հողերի նկատմամբ իրավունքներից եւ Քվեբեկի անջատման դեպքում կմնան Կանադայի կազմում: Բնական է, իրենց լայնարձակ տարածքների հետ: Նրանց կմիանան նաեւ նահանգի հյուսիսում բնակվող ցեղերը:

Քվեբեկի անջատման վերաբերյալ հանրաքվեն մի անգամ արդեն տանուլ է տրվել, եւ այժմ դժվար թե դիմեն մյուսին: Ըստ երեւույթին, այդ պատճառով է, որ լեզվական հավասարության կողմնակիցները գլուխ են բարձրացնում: Քվեբեկի լեզվական օրենքը հակասում է մարդու իրավունքների կանադական խարտիային, եւ նահանգի անգլիախոս բնակչության իրավունքների սահմանափակման մասին հարցն արդեն քննարկվել է ՄԱԿ-ում: Դաշնակցային կառավարությունը նախընտրում էր Քվեբեկի վրա ճնշում չգործադրել, որովհետեւ ակնկալում էր նրա աջակցությունը կանադական նոր Սահմանադրությանը: Անցյալ տարվա հանրաքվեում կանադացիները մերժեցին Սահմանադրությունը, սակայն կառավարության կողմից որեւէ քայլ այս հարցում չի սպասվում. այս աշնանը Կանադայում սպասվում են համընդհանուր ընտրություններ, իսկ պահպանողականները խիստ կարիք ունեն Քվեբեկի աջակցության:

Ինչ վերաբերում է Կանադայի նոր վարչապետ Կիմ Քեմփբելին, ապա նա հաջողությամբ հաղթահարեց դասընթացները եւ իր հմտությունը ցուցաբերեց Մոնրեալում հեռուստաշոուի ժամանակ, որը վարվում էր ֆրանսերենով: Ֆրանսիական խոսքի գիտակները հաղորդում են, որ նա խոսում է բավականին սահուն, ազատորեն եւ կատարում քերականական քիչ սխալներ: Նա հիմնականում պատասխանում էր իր անձնական կյանքին վերաբերող հարցերին: 46-ամյա չամուսնացած վարչապետուհին տրտնջաց, որ ժամանակ չունի ռոմանտիկ հանդիպումների համար: «Ափսոս, իհարկե, որ ես միայնակ եմ, սակայն երբեք մենակ չեմ լինում, կատակեց Քեմփբելը, երբ ես լինում եմ ռեստորանում, անմիջապես պատվիրում եմ երկու սեղան՝ մեկն ինձ համար, մյուսը՝ թիկնապահների»:

Ըստ օտար մամուլի

Լուրերի հոսք

«Նավթային վարկեր» Ռուսաստանին

Վկայակոչելով Վերականգնման ու զարգացման եվրոպական բանկի ներկայացուցիչ Ռ. Ֆիշերին, «Նիհոն կեյձայ» թերթը հաղորդում է, թե բանկը մտադիր է Ռուսաստանի նավթարդյունահանող մի քանի ձեռնարկությունների այս տարի մոտ 300 միլիոն դոլլար վարկ հատկացնել: Այդ վարկը, որը նախատեսված է արտադրական սարքավորումների նորացման եւ նոր հանքավայրերի յուրացման հաշվին նավթահանույթի ավելացման համար, կհատկացվի Սիբիրի մի խումբ նավթարդյունահանող ընկերությունների: Այն հատկացվում է նավթարդյունաբերության բնագավառի 7 կոնկրետ նախագծերի, որոնցից յուրաքանչյուրին մասնակցում են արեւմտաեվրոպական եւ ամերիկյան ընկերություններ: Բացի արտադրական կարողությունների ավելացման գործում նավթարդյունաբերող ընկերություններին աջակցելուց, Վերականգնման եւ զարգացման եվրոպական բանկն ունի եւս մեկ խնդիր. վարկի միջոցով խթանել Ռուսաստանի նավթարդյունաբերության պետական ձեռնարկությունների սեփականաշնորհումը: Ուստի եւ առաջին հերթին ֆինանսական օգնություն կհատկացվի բաժնետիրական ընկերություններին: Ենթադրվում է, որ հետագայում բանկը կշարունակի Ռուսաստանին «նավթային վարկերի» հատկացումը եւ մոտավորապես 2 տարի հետո նախատեսվում է դրանց ընդհանուր գումարը հասցնել 1 միլիարդ դոլլարի:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Ռուս-լեհական բանակցություններում

Երեկ, Վարշավա ժամանելուց հետո իր ունեցած հարցազրույցում Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինը հայտնեց, որ ինքը երկրի արեւելաեվրոպական քաղաքականության մեջ Լեհաստանին տալիս է առաջնակարգ դեր: Իր այցելության նպատակը Ելցինը գնահատեց որպես «ժամացույցները ճշտելու անհրաժեշտություն, քանի որ հին համաձայնագրերն արդեն չեն գործում»: Լեհաստանի եւ Ռուսաստանի նախագահների բանակցությունների արդյունքում պետք է արձանագրվի համատեղ հայտարարագիր, ինչպես նաեւ առեւտրի եւ տնտեսական համագործակցության պայմանագիր: Երկու կողմերն էլ քննարկվող գլխավոր փաստաթուղթը համարում են Լեհաստանին գազ մատակարարելու եւ նրա տարածքով եվրոպա անցնող գազամուղի շինարարության նախագիծը: Լեհաստանում այն անվանում են «դարի պայմանագիր»: Երեկ Բ. Ելցինը Վարշավայից մեկնեց Պրահա: Նրան ուղեկցում էին Լեհաստանի ռազմաօդային ուժերի ինքնաթիռները, ինչը, ըստ տեղական արարողակարգի, արտասահմանյան հյուրի համար բարձրագույն պատիվ է:

ԻՖ

Դատավարություններ Տաջիկստանում

Տաջիկստանի Գերագույն դատարանի քրեական գործերի կոլեգիան Իսլամական վերածննդի կուսակցության նախագահության անդամ Մուլլո Աշիկին (Ալիեւ) դատապարտել է մահապատժի, նրան մեղավոր ճանաչելով ահաբեկչությունների, զանգվածային սպանությունների կազմակերպման, իշխանության բռնի տապալման կոչեր տարածելու մեջ: Նրա գործակիցներ Ջահմադիեր Նազիմովը եւ Ռաջաբ Աբովալյուեւը, որոնք մեղադրվում են իշխանության բռնի տապալման կոչեր տարածելու մեջ, դատապարտվել են 3 տարվա ուղղիչ աշխատանքների: Սկսվել է նաեւ Դավլաթբեկ Մահմուդովի եւ Ռահիմբեկ Նուրալլոեւի դատավարությունը, որոնք մեղադրվում են մեկ տարի առաջ կատարված գլխավոր դատախազ Նուրուլլա Հուվայդուլլաեւի սպանության մեջ: Նույն մեղադրանքն է ներկայացված Դեմոկրատական կուսակցության ղեկավար Շոդմոն Յուսուֆին, մուսուլմանական նախկին ղեկավար Աքբար Թուրաջոնզադեին եւ Իսլամական վերածննդի փոխնախագահ, ընդդիմադիր կառավարության նախկին փոխվարչապետ Դավլաթ Ուսմոնին, որոնք գտնվում են փախուստի մեջ:

ԻՖ

digitised by A.R.A.R.@

Լուրերի Հոսք

Վրաստանի ուժայինները բանակցում են

Ինչպես հաղորդել են ԻՏ-ին Վրաստանի պաշտպանության նախարարության մամուլի կենտրոնից, երեկ Սենակիում կայացել է Վրաստանի պաշտպանության նախարար Գեորգի Կարկարաշվիլու հանդիպումը նախկին նախագահ Գամսախուրդիային հավատարիմ զինվորական ստորաբաժանումների ղեկավար Լոտի Կոբալիայի հետ: Մեկուկես ժամանոց զրույցի ընթացքում, մամուլի կենտրոնի տվյալներով, քննարկվել են Լոտի Կոբալիայի ջոկատների վրացական բանակին միանալու հարցերը: Նույն հարցը քննարկվել է օգոստոսի 24-ին Բաթումում, Աջարիայի Գերագույն խորհրդի նախագահ Ասլան Աբաշիձեի եւ «Մխեդրիոնի» զինված խմբավորման ղեկավար Ջաբա Իոսելիանիի հանդիպմանը: Աբաշիձեն վերջին ժամանակաշրջանում ակտիվ միջնորդական գործունեություն է ծավալել Վրաստանի ղեկավարության եւ Գամսախուրդիայի զինված կողմնակիցների միջեւ: ԻՏ

Հրվ. Օսիան ընդդեմ ռուս-վրացական դաշինքի

Հարավային Օսիայում ժողովներ եւ հանրահավաքներ են անցնում ընդդեմ ռուս-վրացական խաղաղական դաշինքի: Հանրահավաքում պահանջ է դրվում նախ որոշել Հարավային Օսիայի քաղաքական կարգավիճակը: Այդ մասին ԻՏ-ին հաղորդել է հանրապետության խորհրդարանի նախագահ Տորեզ Կուլումբեկովը: Նա ընդգծել է, որ հանրապետության բնակչությունը այդ պայմանագիրը գնահատում է «որպես 1991-92 թթ. վրաց-օսական հակամարտության զոհերի հիշատակի պղծման փորձ»: Այդ հակամարտության ընթացքում, ըստ տեղական ղեկավարության տվյալների, զոհվել է 1300 մարդ, հրկիզվել 117 գյուղ, ընդհանուր վնասը 1992 թ. գներով կազմել է 43 մլրդ ռուբլի: Ներկայումս Հարավային Օսիայի ղեկավարությունը պնդում է Հարավային Օսիան ընդգրկել Ռուսաստանի կազմում Հյուսիսային Օսիայի հետ միավորման ճանապարհով: ԻՏ

Ռուսաստանի եւ ԱՄՆ-ի տիեզերական գործակցություն

ԱՄՆ-ի օդագնացության եւ տիեզերական տարածության հետազոտման ազգային վարչությունը՝ NASA-ն, քննության է առնում ուղեծրում ռուս-ամերիկյան համատեղ տիեզերագնացության տեղափոխման հնարավորությունը: Ինչպես հաղորդեց «Ավիեյշըն ուիք ընդ սփեյս թեքնոլոջի» շաբաթաթերթը, ներկայումս ԱՄՆ-ում այդ նախագիծը քննարկում են «Էներգիա» գիտաարտադրական միավորման եւ NASA-ի մասնագետները: Վերջինիս տնօրեն Դ. Գոլդինի խնդրանքով, ԱՄՆ նախագահի վարչակազմը կարգադրել է կայանի նոր գծագրերը ներկայացնել մինչեւ սեպտեմբերի 7-ը: Համաձայն նախագծի, ընդգծում է հանդեսը, համապատասխանում է երկու երկրների շահերին: Ռուսաստանից արդեն պատրաստ «Միր-2» տիեզերական մոդուլը գնելով, ԱՄՆ-ը կկարողանա կրճատել իր ծախսերն այդ թանկարժեք ծրագրի վրա, իսկ Ռուսաստանն ԱՄՆ-ի պատվերները կատարելով, կստանա իրեն անհրաժեշտ տարադրամը, որը կօգտագործի տիեզերական հետազոտությունների հետագա զարգացման նպատակով: NASA-ի կարծիքով, ԱՄՆ-ը պետք է Ռուսաստանին իր գլխավոր գործընկերը համարի ուղեծրային ստեղծման մեջ, ելնելով այդ բնագավառում նրա հարուստ փորձից: ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Տաջիկստանում նույնպես խոլերա

Ինչպես հաղորդել է Տաջիկստանի առողջապահության նախարար Ալամխոն Ահմեդովը, խոլերան Փյանջի շրջանից տարածվել է Մոսկովյան, Կոլխոզաբադի, Կումսանգիրի շրջանները: Բայց խոլերայի հետագա տարածումը հաջողվել է կանխել: Հանրապետական սանէպիդկայանը աշխատում է շուրջօրյա: Անհրաժեշտ դեղամիջոցներն առկա են: Մինչդեռ, ինչպես հայտնի է դարձել ԻՏ-ին, Պրոտվա գետում, Կալուգայի մոտ, 160 կմ Մոսկվայից հեռու, հայտնաբերվել են մանրէներ, նման խոլերայի հարուցիչներին: ԻՏ

Մշակույթ

Հայ-իտալական կենտրոնը գործում է

Մշակութային այս կենտրոնը, որ կոչվում է «Թումանյան-Դանտե», ընդամենը մի քանի ամսվա կենսագրություն ունի: Ճիշտ է, այն ստեղծվել է տարեսկզբին, բայց սկսել է լիարժեք գործել միայն տաքերն ընկնելուց հետո: Սակայն, չնայած դրան, արդեն հասցրել է անել հիշատակման արժանի մի քանի ձեռնարկումներ:

Դրանցից առաջինը ստեղծագործող 6 հայ մանուկների եւ նրանց 2 դաստիարակների 21-օրյա հանգստի կազմակերպումն էր Իտալիայում, Էլբա կղզու նշանավոր միջազգային ճամբարում: Նրանց հետ հանդիպեցի Հովհաննես Թումանյանի տուն-թանգարանում, որտեղ երեխաները մասնակցում էին իտալերենի 15-օրյա դասընթացներին:

Սա կենտրոնի արդեն հաջորդ ձեռնարկումն էր, որի արդյունքում Հայաստան էր հրավիրվել իտալերենի ուսուցիչ Մասսեո Սանտալուչիան: Օրական 6 ժամ մոտ 2 տասնյակ հայ պատանիներ ու աղջիկներ՝ աշակերտներ եւ ուսանողներ, հաղորդակցվում էին իտալերենի գաղտնիքներին, նրա արտասանության նրբերանգներին, սովորում խոսել: Օգոստոսի 25-ը դասընթացների վերջին օրն էր, եւ Մասսեոն վերադառնում էր հայրենիք: Երեխաները, սակայն, ձգտում էին մինչեւ վերջին րոպեն հագեցած անցկացնել, շատ բան սովորել: Այդ 15 օրերի ընթացքում նրանք հասցրել էին առաջադիմել այս առարկայում, գոնե հասկանում էին իրենց ուսուցչին, որը մեկ՝ կիթառի նվագակցությամբ հանրահայտ իտալական երգեր էր սովորեցնում, մեկ էլ գրատախտակին բացատրում այդ լեզվի քերականական կանոնները: Զրուցում եմ Մասսեոյի հետ:

«Հայ երեխաներն այս կարճատեւ պարապմունքներում դրական արդյունքների հասան, ասում է նա: Բայց, իհարկե, ուսուցումը պետք է շարունակել»:

Եւ լեզվուսուցման դասընթացների, եւ ընդհանրապես հայ-իտալական մշակութային կենտրոնի նախաձեռնողը ու կազմակերպիչը նրա տնօրեն Գագիկ Բաղդասարյանն է: Այս անունը ծանոթ է հատկապես նրանց, ովքեր հետաքրքրվում են իտալական գրականությամբ: Նա իտալերենից կատարել է բազմաթիվ թարգմանություններ, հրատարակել «Էջեր 20-րդ դարի իտալական պոեզիայից» անթոլոգիան, Ալբերտո Մորավիայի հեքիաթների ժողովածուն: Այսօր էլ նա շարունակում է թարգմանել իտալացի ժամանակակից արձակագիրներ Լուիջի Մալերբայի, Դինո Բուցատիի, մյուսների գործերը: «Այս դասընթացների կազմակերպման նպատակը մեկն էր. պատրաստել մեր կենտրոնի համար կենդանի կապ, որ հետագայում պիտի աշխատի մեզ մոտ», պատմում է Գագիկը, ապա ծավալվում իրենց կենտրոնի ստեղծման եւ հետապնդած խնդիրների շուրջ:

Դրանք շատ են: Ընդհանուր կերպով հիմնական նպատակը կարելի է ձեւակերպել որպես հայ-իտալական մշակութային կապերի հետագա խորացմանը նպաստելուն կոչված մի կարեւոր ու լուրջ օղակի հիմնումը: Վերջինիս իտալական կողմից նպաստել են ARCI մշակութային-համազգային կենտրոնը եւ Ֆլորենցիայի հայ համայնքը, իսկ հայկական կողմից՝ Թումանյանի տուն-թանգարանը (տնօրեն՝ Արմեն Շեկոյան): Այն վայելում է նաեւ մեր երկու նախարարությունների՝ մշակույթի եւ արտաքին գործերի, հովանավորությունը: Նախատեսված է ունենալ արդեն ավարտված դասընթացների նման պարբերաբար գործող իտալերենի եւ իտալական մշակույթի դասընթացներ, հրատարակչություն եւ տպարան, որտեղ պիտի տպագրվեն իտալացի հեղինակների հայերեն եւ հայ հեղինակների իտալերեն թարգմանություններ: Ծրագրված են նաեւ համատեղ ֆիլմերի նկարահանումներ եւ թատերական բեմադրություններ, գեղարվեստական ցուցահանդեսների փոխանակումներ, գիտության եւ մշակույթի գործիչների փոխայցելություններ, գիտական թեմաների համատեղ մշակումներ եւ այլն: Այսպես, իտալերեն թարգմանված Թումանյանի 4 հեքիաթներ ուղարկվել են Իտալիա, որոնց հիման վրա տեղի երեխաները պիտի անեն իրենց նկարազարդումները: Այդ թումանյանական մոտիվներով արված հայ երեխաների աշխատանքների հետ դրանք հետագայում պիտի ցուցադրվեն Թումանյանի տուն-թանգարանում կազմակերպվելիք մանկական ցուցահանդեսում:

«Իսկ ինչպե՞ս եք պատկերացնում այդ ամենի իրագործումը» հարցիս Գագիկ Բաղդասարյանը պատասխանում է. «Կազմված եւ հաստատված է նախագիծ, որ ներկայացված է Ստրասբուրգ՝ Եվրախորհրդարանին, որից էլ ակնկալում ենք ֆինանսական զգալի օժանդակություն: Յուրաքանչյուր ծրագրի գործարկում սկսվելու է միայն այն ժամանակ, երբ դրա կենսագործման համար կան անհրաժեշտ պայմաններ»:

Հայ-իտալական կապերի հետագա զարգացման առումով պակաս կարեւոր չէ նաեւ այս մարզում վաղեմի ու հարուստ ավանդույթների գոյության փաստը: Դարերի խորքն են գնում հայ-իտալական մշակութային առնչությունները: Հիշենք հայ տպագրության հայրենիք Վենետիկը, այս քաղաքի մոտ գտնվող Ս. Ղազար կղզին, որտեղ արդեն երեք հարյուրամյակ Մխիթարյան հայրերը ծավալել են հայագիտական լայն գործունեություն՝ դառնալով մեր մշակույթի լավագույն դեսպանները Եվրոպայում: Բայց ուշադիր զննելով այդ կապերը, պարզվում է, որ դրանք հիմնականում զարգացել են իտալական հողի վրա, Հայաստանից շատ հեռու: Այժմ, երբ վերջապես մենք ունենք պետականություն, կարող ենք նաեւ մեզ մոտ զարկ տալ այդ վաղեմական կապերի վերաարթնացմանը՝ ի շահ երկու հինավուրց մշակույթների փոխհարստացման: Այս կենտրոնի հիմնումը եւ դրա գործունեության հաստատուն սկիզբը վկայում են, որ գիտակցվում են նշված ոլորտի զարգացման անհրաժեշտությունն ու կարեւորությունը:

ԼԵՎՈՆ ԼԱՆԻԿՅԱՆ

«Կոսսու» հրատարակչության նորույթները

Նորույթ է նախ ինքը հրատարակչությունը, որ ստեղծվել է իտալացի բժիշկ Մարիո Կոսսուի նախաձեռնությամբ եւ հովանավորությամբ: Երկրաշարժից հետո էր, երբ իտալացի մյուս փրկարարների հետ Կոսսուն այցելեց Հայաստան, կիսեց մեզ հետ մեր ցավը, ճանաչեց հայ ժողովրդի ստեղծագործ ոգին ու, դրդված նրա բարեկամը: Մոտիկից ծանոթանալով մեր նորելագ ղեկավարությունների եւ կամենալով աջակից լինել երիտասարդ արվեստագետներին, նաեւ իր վաղամեռիկ 19-ամյա որդու հիշատակը հավերժացնելու համար որոշեց ձեռնարկել վերոհիշյալ հրատարակչության ստեղծումը: Դժվար է գնահատել նման քայլի կարեւորությունն այսօր, երբ պետական հրատարակչություններում տարիներով ձգձգվում է սկսնակ գրողների (եւ ոչ միայն նրանց) գրքերի լույս ընծայման գործը: Ներկա շուկայական գների պայմաններում ամենայն անհեթեթ է մտածել անձնական ծախսերով գիրք տպագրելու մասին: Ահա այս անմխիթար խորապատկերի վրա առավել կարեւորվում է նման հրատարակչության ստեղծման իրողությունը, որ հրատարակելու է բացառապես առաջին գրքեր: Որպես «Առաջին գիրք» շարքով լույս տեսան երկու բանաստեղծական գրքույկներ: Այդ «բախտավորները» երիտասարդ շնորհալի բանաստեղծներ Վահան Անդրեասյանը եւ Մարինե Պետրոսյանն են: Նրանց բանաստեղծական հավաքները համապատասխանաբար խմբագրել են Արմեն Շեկոյանը եւ Հակոբ Մովսեսը: Ճաշակով ձեւավորված (ձեւավորման հեղինակ Վան Արյան) եւ խնամքով հրատարակված այս գրքույկները լույս են տեսել հազար օրինակ տպաքանակով եւ բաժանվում են անվճար: Լ. Լ.

ԱԶԳ - ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ԵՎՐՈՊԱՅԻ ՉԵՄՊԻՈՆԸ ՉԻ ԿԱՏԱԿՈՒՄ

Եվրոպական խմբերում տեղի ունեցան ֆուտբոլի աշխարհի 15-րդ առաջնության (1994 թ. ԱՄՆ) հերթական ընտրական հանդիպումները:

3-րդ խմբում ընդգրկված Եվրոպայի չեմպիոն Դանիայի հավաքականը հերթական կարեւոր 2 միավորը վաստակեց, սեփական հարկի տակ 4-0 հաշվով հաղթելով Լիտվայի հավաքականին: Սակայն դրությունը 3-րդ ընտրական խմբում շարունակում է մնալ խճճված: Երկու ուղեգրին հավակնում են 3 թիմեր՝ Իռլանդիայի, Իսպանիայի եւ Դանիայի հավաքականները: Ընդ որում ուշագրավն այն է, որ դեռ առջեւում են Իռլանդիա-Իսպանիա, Իսպանիա-Դանիա հանդիպումները: Ավելի նախընտրելի է իռլանդացիների վիճակը:

6-րդ ընտրական խմբում մրցեցին Ավստրիայի եւ Ֆինլանդիայի հավաքականները: 3-0 հաշվով հաղթեցին դաշտի տերերը՝ ավստրիացի ֆուտբոլիստները:

Ահա եվրոպական բոլոր 6 ընտրական խմբերի մրցաշարային աղյուսակները օգոստոսի 27-ի դրությամբ եւ մնացած հանդիպումների խաղացանկերը:

1-ին խումբ

	Մ	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ
1. Շվեյցարիա	12	7	5	2	0	18-4
2. Իտալիա	10	7	4	2	1	15-6
3. Պորտուգալիա	8	6	3	2	1	12-4
4. Շոտլանդիա	8	7	3	2	2	10-9
5. Մալթա	3	9	1	1	7	3-21
6. Էստոնիա	1	6	0	1	5	1-15

5.09 Էստոնիա-Պորտուգալիա
8.09 Շոտլանդիա-Շվեյցարիա
22.09 Էստոնիա-Իտալիա
13.10 Իտալիա-Շոտլանդիա
Պորտուգալիա-Շվեյցարիա
10.11 Պորտուգալիա-Էստոնիա
17.11 Իտալիա-Պորտուգալիա
Մալթա-Շոտլանդիա
Շվեյցարիա-Էստոնիա

2-րդ խումբ

	Մ	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ
1. Նորվեգիա	12	7	5	2	0	20-3
2. Անգլիա	9	7	3	3	1	16-6
3. Հոլանդիա	9	7	3	3	1	17-8
4. Լեհաստան	8	5	3	2	0	8-3
5. Թուրքիա	3	8	1	1	6	7-17
6. Սան Մարինո	1	8	0	1	7	1-32

8.09 Անգլիա-Լեհաստան
22.09 Նորվեգիա-Լեհաստան
Սան Մարինո-Հոլանդիա
13.10 Հոլանդիա-Անգլիա
Լեհաստան-Նորվեգիա
27.10 Թուրքիա-Լեհաստան
10.11 Թուրքիա-Նորվեգիա
16.11 Սան Մարինո-Անգլիա
17.11 Լեհաստան-Հոլանդիա

3-րդ խումբ

	Մ	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ
1. Իռլանդիա	15	9	6	3	0	15-2
2. Դանիա	14	9	5	4	0	13-1
3. Իսպանիա	13	9	5	3	1	18-2
4. Հ. Իռլանդիա	10	9	4	2	3	11-11
5. Լիտվա	7	11	2	3	6	8-19
6. Լատվիա	5	11	0	5	6	4-19
7. Ալբանիա	4	10	1	2	7	5-20

8.09 Ալբանիա-Դանիա
Իռլանդիա-Լիտվա
Հյուս. Իռլանդիա-Լատվիա
22.09 Ալբանիա-Իսպանիա
13.10 Դանիա-Հյուս. Իռլանդիա
Իռլանդիա-Իսպանիա
17.11 Հյուս. Իռլանդիա-Իռլանդիա
Իսպանիա-Դանիա

4-րդ խումբ

	Մ	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ
1. Բելգիա	14	8	7	0	1	18-4
2. Ռումինիա	9	7	4	1	2	21-10
3. Չեխո-Սլովակ.	9	7	3	3	1	16-7
4. Ուելս	9	7	4	1	2	14-8
5. Կիպրոս	5	8	2	1	5	8-13
6. Ֆարերյան կղ.	0	9	0	0	9	1-34

8.09 Ուելս-Չեխո-Սլովակիա
Ֆարերյան կղ.-Ռումինիա
13.10 Ռումինիա-Բելգիա
Ուելս-Կիպրոս
27.10 Չեխո-Սլովակիա-Կիպրոս
17.11 Ուելս-Ռումինիա
Բելգիա-Չեխո-Սլովակիա

5-րդ խումբ

	Մ	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ
1. Ռուսաստան	10	6	4	2	0	12-2
2. Հունաստան	10	6	4	2	0	6-1
3. Իսլանդիա	6	7	2	2	3	6-6
4. Հունգարիա	3	6	1	1	4	4-8
5. Լյուքսեմբուրգ	1	5	0	1	4	1-12

8.09 Հունգարիա-Ռուսաստան
Իսլանդիա-Լյուքսեմբուրգ
12.10 Լյուքսեմբուրգ-Հունաստան
27.10 Հունգարիա-Լյուքսեմբուրգ
17.11 Հունաստան-Ռուսաստան

6-րդ խումբ

	Մ	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ
1. Շվեդիա	11	7	5	1	1	14-4
2. Ֆրանսիա	11	7	5	1	1	12-5
3. Բուլղարիա	9	7	4	1	2	12-7
4. Ավստրիա	6	7	3	0	4	12-10
5. Ֆինլանդիա	3	7	1	1	5	4-12
6. Իսրայել	2	7	0	2	5	5-21

8.09 Ֆինլանդիա-Ֆրանսիա
Բուլղարիա-Շվեդիա
13.10 Ֆրանսիա-Իսրայել
Բուլղարիա-Ավստրիա
Շվեդիա-Ֆինլանդիա
27.10 Իսրայել-Ավստրիա
10.11 Ավստրիա-Շվեդիա
Իսրայել-Ֆինլանդիա
17.11 Ֆրանսիա-Բուլղարիա

Այսօր կրկին կմրցեն

Հայաստանում գտնվող Թեհրանի «Արարատ» մարզակումբի բասկետբոլի թիմը 2-րդ անգամ հանդիպեց Հայաստանի հավաքականի հետ:

Ծաղկաձորում տեղի ունեցած այդ մրցավեճն անցավ լարված պայքարում եւ փոխնիփոխ հաջողություններով: «Արարատի» մարզիկները նույնիսկ մի պահ հաշվի մեջ առաջ անցան, սակայն եզրափակիչ 2 րոպեներին մեր հավաքականին հաջողվեց բեկում մտցնել խաղի մեջ եւ հաղթել 72-62 հաշվով:

Ցավոք, լուրջ վնասվածք ստացավ Հայաստանի հավաքականի առաջատար խաղացողներից մեկը՝ Վարդան Խաչատրյանը:

Այսօր ՖԻՄԱ-ի մանեժում կրկին կմրցեն «Արարատն» ու Հայաստանի հանրապետության հավաքականը: Խաղը կսկսվի ժ. 17-ին:

Բաժինը վարում է [illegible] ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

Մոտակա դրամական ռեֆորմի հետեւանքներից ազգաբնակչության շահերը պաշտպանելու նպատակով, «ՄԵՐԿՈՒՐԻ» ձեռնարկությունը երկու շաբաթով հայտարարում է 1961-1992 թթ. թողարկման թղթադրամների ընդունում 6 ամիս ժամկետով, որի դիմաց առաջարկում է 105%:

Փաստորեն Ձեզ հնարավորություն է ընձեռվում ոչ միայն կրկնապատկել Ձեր կարողությունը, այլեւ, փոխել Ձեր տրամադրության տակ գտնվող հին թողարկման թղթադրամները նորերով:

ENTERPRISE Mercury

Երեւան, Սայաթ Նովա 19,
«Անի» հյուրանոց, 6-րդ հարկ,
636 սենյակ հեռ. 59-46-36

Ով ինչպես առեւտուր է անում, այնպես էլ ապրում է

ԱՄՆ-ի ներմուծման եւ արտահանման ծավալը 1992 թվականին հասավ 1 տրիլիոն դոլլարի ռեկորդային նշագծին, մինչդեռ համաշխարհային առեւտուրը հասել էր 3,8 տրիլիոն դոլլարի ռեկորդային մակարդակին, հաղորդեց Վաշինգտոնում գտնվող Միջազգային վալյուտային հիմնադրամը: ԱՄՆ-ի ներմուծումը ավելի քան 552 միլիարդ, իսկ արտահանումը ավելի քան 447 միլիարդ դոլլար կազմեց 105,216 միլիարդ դոլլար բավական մեծ պակասորդի պայմաններում: Չնայած առեւտրի նվազ մեծ ծավալներին, Ճապոնիան ունի ավելի քան 107 միլիարդ դոլլար դրական առեւտրական հաշվեմնացորդ: Համապարփակ ընդգրկմամբ անցյալ տարի համաշխարհային առեւտրի ծավալն աճել է 7 տոկոսով, հաղորդեց ՄՎՀ-ն: Նախկին խորհրդային Միության երկրները եւ նրանց որոշ դաշնակիցներ նույնիսկ ավելի լավ ցուցանիշներ են հասել առեւտրի համաշխարհային միտումների շրջանակներում: «Երկրների այդ խմբից կատարված արտահանումը 1992 թ. ավելացավ 7,7 տոկոսով, իսկ շրջելով նախորդ տարում 2,5 տոկոս կազմած անկումը, ասվում է զեկուցագրում: Ներմուծումը շարունակում էր աննշան չափով կրճատվել»: Համատեղ վերցրած նախին խորհրդային Միության 15 հանրապետությունները ներմուծման նկատմամբ ունեն արտահանման փոքր գերակշռություն, որ կազմում է 850 միլիոն դոլլար: Սակայն նրանց ընդհանուր միջազգային առեւտրական գործառնությունները զգալիորեն պակաս էին արեւմտյան պետությունների համեմատությամբ: Զարգացող երկրները իրենց առեւտուրը, հատկապես ներմուծումը, զգալիորեն ավելի շատ են ավելացրել, քան արդյունաբերական պետությունները, այդ միտումը պահպանելով նաեւ անցյալ տարի:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

«Ադիդասը» մտադիր է նվաճել ռուսական շուկան

Չնայած 1992 թվականը «Ադիդասի» համար վնասաբեր էր (ընկերությունը 149 մլն մարկի վնաս կրեց), այդ հանրահայտ ընկերությունը շարունակում է «գրոհել» մարզական հագուստեղենի եւ գույքի համաշխարհային շուկան: Իսկ հիմնական ուղղվածությունը դեպի Արեւելյան Եվրոպա ու Չինաստան է: Բացի նշվածներից, «Ադիդասին» հատկապես գրավում է ռուսական շուկան: Ու թեպետ Ռուսաստանի ազգային օլիմպիական կոմիտեն 1992-ից հրաժարվել է «Ադիդաս» ընկերության հովանավորությունից (ֆիրման մոտ 40 տարի նախկին ԽՍՀՄ օլիմպիական թիմի անփոփոխ հովանավորն է եղել), չորս տարով պայմանագիր կնքելով մեկ այլ՝ «Ռիբոկ» ոչ պակաս հայտնի ֆիրմայի հետ, այնուամենայնիվ «Ադիդասը» որոշակի ծրագրեր ունի՝ կապված Մոսկվայում մարզական կոշիկեղենի արտադրության կազմակերպման եւ մի քանի «դուստր» ձեռնարկություններ ստեղծելու հետ: Ընդ որում, առաջինի իրականացման համար անհրաժեշտ 10 միլիոն մարկը ֆիրման հույս ունի ստանալ Ռուսաստանի կողմից իրեն վճարվելիք համարժեք պարտքից:

ԷԿՈ-ՊՐԵՍ

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ՝
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ

Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագիր
ՀԱՄԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 581841

Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863

Apple® Macintosh®
համակարգչային շարուածք
«Ազգ» թերթի

Azg
armenian daily

Editor
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Թերթի ձեւաւորում եւ համակարգչային նկարիչ ՊՈՂՈՍ ՂԱԼԱՓԵԱՆ

digitised by A.R.A.R.@